

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-szorosított sor egyszer 20 fill.,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Szombat, május 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szaporítsuk a hitbizományokat!
- A női kereskedelmi iskola szervezete.
- Mánuel király válik?
- Az ügyvédi kamara az ügyvéd-proletáriátus ellen.
- A bécsi football csapat Arádon.
- Tisza autogramma a „Világ”-ban.
- Vizsga a szanatóriumban.
- A miniszterelnök az ellenzék kötelességeiről.
- Esszad pasa száműzetésben.
- Verekednek a szöfraszettek.
- Harminckét aradi polgár.

A polgári kötelesség.

Arad, május 22.

Fárasztó gödrökön át megy az új választójogi törvény az életbeléptetés útján. Szinte azt lehetne mondani, hogy ez a második processzus ép olyan nehézkes, mint az, amely a reform megvalósítását, törvénybe foglalását megelőzte.

Az írásvizsgákon már körülbelül tul vannak. El kell ismerni, hogy a hatóságok liberalizmusa, törvényisztelete és szorgalma — a belügyminisztertől kezdve az utolsó községi aljegyzőig — nagyban hozzájárult ahhoz, hogy senki a választójoghoz való kvalifikációja beigazolásától el ne rekesztessék, hogy ezt az igazolást minél könnyebbé, minél kevesebb áldozattal járóvá tegyék.

Most azonban a polgárokon van a sor. A magyar polgár pedig nem rajong az olyan köz-funkciókért, ame-

lyek hosszabb és nehezebb munkát, idővesztést okoznak. Az esküdtbíráskodás nagy hivatása se lelkesíti; az esküdtzéki cikluson az a boldog, akinek sikerült kidobtatnia magát. Az adókievítő bizottságba minden gazdasági és társadalmi réteg bekívánkozik; mikor azonban arról van szó, hogy ki legyen az, aki négy-öt héten át egyfolytában ül és tárgyal a polgártársak megadóztatása fölött, akkor alig akarja valaki ezt a mesterséget vállalni.

Némelyik szerint az ennek az oka hogy a magyarokban nem fejlődött ki eléggé a közszellem, a polgári kötelességek fölismerésének tudata, de az igazsághoz alighanem azok járnak közelebb, a kik azt tartják, hogy a magyar polgárok között kevesebben vannak, a kik az ilyen megtisztelő feladatokra anyagi érdekeik súlyos sérelme nélkül vállalkozhatnának. A francia polgárok tulnyomó része ötven éves koráig keres annyit, hogy nyugalomba vonulhat, s ezen a koron tul zavartalanul élhet a közjónak és a közbizalomnak: nálunk?

Az új választójogi reform szerint az írásvizsgák megejtése után az összeíró küldöttségek munkájára kerül a sor. Szavazóköriként négy-négy polgárnak a tiszte, hogy azokat, a kiknek eddig nem volt választójoguk, jelentkezésük szerint összeírják és hogy ezen tul is kutassák azokat, akiket tudomásuk szerint az új törvény alap-

ján megilleti a szavazójog. Fáradtságos, felelősséggel nehéz ez a megbízatás; a törvény kétségen kívül azért hártotta ezt polgárookra, hogy az összeírás tárgyilagosságát, szabad irányá semmi se veszélyeztessen. Hogy ez még biztosabb legyen, az összeíró küldöttségek tagjai esküt is tesznek, mielőtt tisztük gyakorlásához hozzáfognának.

Harminckét polgár kellene, Arad nyolc szavazóköre részére, — és úgy hírlik a városházáról — nem akad harminckét polgár. Tény, hogy nem mindenkinek áll módjában, napokon, sőt heteken át távol lenni a hivataltól, az irodától, a bolttól, a műhelytől, a rendelőszobától és a vállalat-tól, és ezt az időt a közérdek számára áldozni. A városházán már-már azon gondolkodnak, hogy a belügyminiszter jóváhagyásával napidíjakhoz kötik az összeíró küldöttségek munkáját, s ilyen módon néhány nyugdíjast foglalkoztatnának ezzel.

Mi azt hisszük, hogy erre nem lesz szükség. Legalább nem kellene, hogy szükség legyen. Ha a választójog megszületése előtt a munkások tízezrei akárhányszor egy-egy napi keresetüket áldozták, néha meg egész kenyerüket kockáztatták azért, hogy a választójog reformja megszülessen, akkor, a munkások öntudatával szemben szomorú lenne, ha a polgárok között harmincketten nem akadnának, akik, idővesztés és munka-

Asszonyszivek.

A leány mély lélegzetet vett, amikor szemben találta magát az asszonnyal. Már régen készült erre. Már régen ott égett ajkán egy fájdalommal teli szóáradat. Már régen elhagyta a nyugalma, a természetes, vig kedélye...

— Itt vagyok, — kezdte fátyolozott, remegő hangon és szédület fogta el, mint aki hirtelen elfelejti a már előre betanult mondókáját. Hogy miért jöttem? Ne is kérdezze. Csak nézzen a szemembe és azonnal világos lesz ön előtt minden... Még pár héttel előbb vidám tekintettel, piros arccal látott. Lányos ábrándjaim olyan mázzal vonták be arcomat, mely csak megelégedést árulhat el. Igen elégedett is voltam, boldog voltam — amíg...

Itt elakadt a hangja és a szája széle vonaglni kezdett.

— Tudtam, hogy ez lesz a vége. Hogy nem lesz erőm arra, amire tulajdonképpen elhatároztam magamat.

Az asszony tekintete sötét lett.

— Mire határozta magát? Mit akar maga itt nálam, kisasszony?

— Ne ijedjen meg asszonyom. Nem holmi előre megfontolt támadással akarok itt drámát előidézni... Ó nem. Nem tetteleg akarok én valamit előidézni, ó korántsem. Én azért jöttem, hogy... hogy... Nézzon reám és azonnal tiszta lesz ön előtt minden. Csak az arcomba kell nézni és megérthet mindent.

— Ejh, ne csavarja a szavakat kisasszony. Tulságos gyöngye idegzetű vagyok és nem szeretem a határozatlan teremtéseket. Most is erőt vesz rajtam már az idegesség...

— Ideges? Csakugyan? Nem ilyennek képzelem... Nem így néznek ki az ideges asszonyok. Amit ön idegességnek nevez, talán inkább valami szeszélyes asszonyi indulat... Bocsásson meg e merész kijelentésemért, de én e percben olyan nagyon elkeseredett vagyok... Bocsásson meg kérem, nem akartam ezzel megbántani. Nem is önre mondtam... Általában beszélek most azokról az asszonyokról, akik saját nyugodt életük folyásával nincsenek megelégedve és erről valami változatos mozzanatok akarnak belevegyíteni életükbe... Mert a megszokott egyszerű mindennapi élet unalmassá válik előttük... Valami újra, valami titokzatosra vágyódnak...

— Ön ismét eltér a beszéd tárgyától kisasszon. Ujabb és újabb bonyodalmas szavakba kezd. Mit akar, mit kíván tőlem?

A leány megigazitotta félrelibbent kalapját. Izgatottan nézett körül és a szája széle vonaglni kezdett, amint folytatta:

— Nagy bátorság volt tőlem, hogy ide belépjek... Nem az „akarat” uralkodott most felettem, hanem egy más hatalom, amely sokszor lerombolja a „nem akarást...” „Nekem, a saját személyemnek kellemetlen, hogy most itt vagyok... És ha nem uralkodna bennem az az ellenálhatatlan erő, nem lennék itt... De ennek nagy a hatalma. Erősebb, minden

akaraterőnél. Most már nem habozok. Lesz, ami lesz... A szívem hozott ide...

Az asszony felkaogott. Halkan, fűlsértően. Tele volt e kacaj gunnyal, lenézéssel.

— Hát én tudom, miért jött ide, — kezdte az asszony és olyan méltóságteljesen vetette magát le a pamagra, mint valami hercegnő. Kicsinylően nézte végig a sápadt arcú leányt és lábait kacéran keresztbe téve folytatta:

— Ne nálam keressen orvoslást... Én e tekintetben semleges vagyok... Én nem hívtam őt... Hígyje el kicsikém, nem is vágyódom utána. Vagy talán azt hiszi, hogy mindenki úgy gondol reá, mint maga? Hogy mindenkinek úgy megzavarja a gondolatait, az érzéseit, mint magának? A maga éjszakai nyugtalanok, betegesen vonaglik a teste, mialatt képzeletben átkarolja őt... Én nem... Nekem nem kell ő kicsikém! Én nem hívom, ő jön magától. Hígyje el, sokszor terhemre van... De ő ezt nem érzi, nem látja, mert sokkal nagyobb az érdeklődése irántam, semhogy a legkisebb közönyt is észre venné...

— Hát utasítsa ki őt. Kérem utasítsa ki! Kertülje őt. Parancsolja ki a házából. Ne engedje, hogy a közelébe férközzék. Adja vissza őt nekem...

— Vissza adjam? Hát elvettem-e én őt magától? Hisz az imént hangoztattam nem is egyszer, hogy én kellek neki...

A leány egész testében remegett. Az ajkai mozogtak, de nem tudott szólni.

Az asszony elfordította fejét. A gunyos mosoly mintha eloszlott volna arcáról. A te-

mulasztás árán is, néhány napot, vagy akár hetet is ne áldoznának arra, hogy a jogkiterjesztésből senki ki ne maradjon, akit arra a törvény kijelölt. Az alkotmányos élet felé előtörő munkásság sohase mondhasa a polgároknak, hogy ezt az áldozatot nem akarták érette meghozni.

Szaporítsuk

a hitbizományokat!

(A főrendiház ülése.)

Fővárosi tudósítónálól.

Budapest, május 22.

A főrendiház, az egyházi és világi főurak háza ma nagy ülésre gyűlt egybe. Ma szavazták meg a költségvetést és ez alkalomra szokatlanul nagy számban voltak együtt: a nagyméltóságú előkelőségek soraiban ott volt a hercegprímás, Csernoch János; feltűnt Takács Menyhért jászói prépost fehér talárja, az új kalocsai érsek is megjelent, Várady Lipót Árpád, Eszterházy Miklós, herceg, Csekonics Endre gróf, Skerlecz Iván báró, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Edelsheim-Gyulai Lipót gróf, Prónay Dezső báró és sokan, sokan mások, grófok, bárók és más válogatott urak a magas rangok és fényes méltóságok sokasága. Az egész kormány kivonult, még Burián István báró is eljött. A legszorgalmasabb főrend Hadik János gróf, az első, aki az ülésteremben helyet foglal és az egyetlen, aki valami életet és hangulatot ad ennek az álmos gyűlészetnek. Ma is interpellált, felszólalt, tőle telhetőleg ellenzéki volt.

(Főrendi ülés interpellációval.)

Tizenegy órakor nyitotta meg a főrendiház ülését Jósika Samu báró. Fájdalommal és mély meghatottsággal parentálja el Fejérváry Géza bárót, akinek élete a legszebb katonai erények örök mutatója. A szolferinói csatában kezdődött ez a katonai karriér, amely ő felsége oldala mellett, mint a király testőrkapitánya ért véget. Poszilovics érseket parentálta el ezután

az elnök, majd bemutatta az irományokat és a mentelmi és igazoló bizottságok jelentését.

Elnök: Hadik János gróf nagyméltósága interpellációt óhajtott intézni a honvédelmi miniszter ir. hoz.

Hadik János gróf: Köztudomású tény, hogy a Tisza István gróf szolgálaton kívüli magyar királyi honvéd-százados és Rakovszky István országgyűlési képviselő között felmerült lovagias ügyben katonai becsületügyi bíróság szerepelt. Tisza István a delegációban azt hozta fel védelmére, hogy ez a bíróság már azért is pártatlan, mert állandóan van szervezve. Nem lehet tehát őket részrehajlással vádolni. A szabályokból nem tűnik ki, hogy ez a becsületbíróság milyen irányelvek szerint jár el. Kérem — ugymond — a honvédelmi minisztert, hogy milyen intézkedés alapján — vonatott el Tisza István gróf szolgálaton kívüli honvédszázados ügye az ő ügyében illetékes honvéd becsületügyi választmány elől? Miért bíraskodott az illetékes honvédszázados helyett a honvédséghez beosztott négy eszásári és királyi tábornok a közös hadsereg kötelekéhez tartozó hadtestparancsnok elnöklété alatt. Kérem a honvédelmi miniszter urat, hogy a miniszterelnök uron kívül, kiknek van még joguk ehhez a kivételes intézkedéshez?

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter nyomban választott az interpellációra:

— A miniszterelnöknek igaza volt abban — mondta — amikor azt állította, hogy a katonaságnál állandó fórum van szervezve, mely becsületügyekben ítélkezik. Az intézmény maga állandó, de a személyek változnak. A honvédség becsületügyi választmányának a szabályzata úgy szól, hogy az állandó becsületbíróság helyett más zsűrit is delegálhatnak. Érthető, hogy a miniszterelnök magas közjogi állásánál és speciális helyzeténél fogva a szabályzat értelmében külön zsűrit delegáltak.

Hadik János gróf: Atnyujtja Hazai Samu bárónak a becsületügyi szabályokat, mondván:

— Ime, átadom a becsületügyi szabályokat, mert én ezt nem úgy tanultam. Azt mondja továbbá a miniszter — folytatja Hadik, — hogy a miniszterelnök számára közjogi méltósága miatt állítottak össze külön bizottságot. Ime, ez is fényes példája annak, hogy a katonaságot belevonták a politikába és ezáltal a hadsereg olyan dologba ártotta be magát, amihez semmi köze. (Hétköznap helyeslés a baloldalon.)

Hazai Samu báró: Határozottan kijelentem, hogy a katonai becsületügyi bizottság se politikai, se közjogi ügyekben nem avatkozott.

A főrendiház tulnyomó többsége a választ tudomásul vette. Hadik, Prónay, Majláth püspök és még néhányan szavaztak a választ tudomásulvételé ellen.

(Zselenski a hitbizományokért.)

Több kisebb törvényjavaslat megszavazása után áttértek az 1914—15. évi állami költségvetés tárgyalására.

Gróf Zselenski Róbert elismeréssel fogadja a költségvetést. A fejlődéssel kapcsolatban szükséges a mezőgazdasági termelés fokozása. Sürgeti a majorátusi törvény módosítását. Azt kívánja, hogy egészen kisbirtokokból is lehessen majorátust alakítani. Sürgeti a tőzsde üzleti forgalmának módosítását. A fedezetlen határidőüzlet visszaélés. Ezt a kormányknak üldözni kell. Helyesli Tisza konfliktus nemzeti-ségi politikáját és a miniszterelnök legnagyobb érdemének tartja, hogy a margitszigeti játékbankot nem engedélyezte. A költségvetést megszavazza.

Dessewffy Aurél gróf: Bizalmatlan a kormányval szemben. Erőszakos politikával lehet ideig-óráig dolgozni, de az erőszakot rendszeressé tenni nem lehet. Oda jutottunk, hogy már nemesak a parlamentben distál a katonaság, hanem a magánbecsület terén is. A költségvetés nem reális. Nem fogadja el.

Ambrózy István báró a végrehajtásoknál mutatkozó igazságtalanságokra hívja fel a pénzügyminiszter figyelmét.

(A költségvetés hibái.)

Károlyi Gyula gróf: Aggodalommal látja a költségvetésben a kiadások horribilis emelkedését. Teleszky hatvan ezer korona felesleg mutatott ki a budgetben. Ez szemfényvesztés. Nem felesleg, hanem hiányt mutat fel a budget. A hiányok ismét csak kölcsönökkel fedezhetők. Az államháztartás teljes leromlására mutat az a körülmény, hogy az utóbbi négy év alatt az államadóságok után fizetett kamatok szaporulata negyvenhárom milliót tesz ki. Semmiesetre sem rózsás egy olyan országnak helyzete, amely anyagi bajain csak újabb kölcsönműveletekkel tud segíteni.

Tisza István felszólalása után Takács Menyhért jászói prépost beszélt még: a költségvetést elfogadta. Délután két órakor az ülést délutánra elhalasztották. A délutáni ülésről külön cikkben számolunk be.

kintete komollyá vált, a szép, kívánatos teste is, mintha e percben összeesett volna. Mire újból a leányra nézett, már nem volt a hódító, szép nő... Valami magába térés, valami megbánás ült ki az arcára...

— Üljön ide kicsikém. No ne féljen tőlem. Üljön ide bátran... Az előbb kegyetlen voltam magához. Szívtelenül mosolyogtam bánata fölött. Már nem mosolygok. Üljön csak ide... Adja ide a kezét. No ne remegjen... Esküszöm, hogy visszaadom magának őt... Ki fogom őt ábrándítani. Ugy-e haragszik reám?

A leány ámulva nézett reá. Az előbbi közönyös hideg hang, csupa szivélyesség, csupa odaadású változott. És úgy képzelte hirtelen, hogy teljesen más légkör veszi őt körül, teljesen más nő beszél hozzá.

— Este volt... — kezdte halkán, némi resignációval az asszony. Künn sétáltam a dunaparton... A tavaszi szellő megcsapta az arcomat és olyan szép volt az est. Könnyű, lebegő habruhám finom simulékonyossággal tapadt a testemhez. Kívánatosnak éreztem magam... Olyan szép volt az este és én olyan nagyon szerelmes voltam ebbe a gyönyörű estébe... Az uram messze külföldön járt. Nem gondoltam reá, mert sohasem szerettem. Hideg, morózus férfi, nem férjnek való. Nem tudtam szeretni őt soha... Ezen az estén történt, hogy megbóltottam... Utána jött a botrány... A férjem itt hagyott. De nekem édes volt a kárpótlás az „Ő” személyében... A férfi azonban csalfa. Szereti a változást. Csakhamar rám unt — itt hagyott. Magamra maradtam. Szembe kellett szállni az élet nehézségeivel, küzdenem kellett. Nem bírtam. Gyöngé vállaim nem bír-

ták el a terhet. Más utat választottam, melynek tövisei között csak rózsák nyílt számomra... De ettől annyira megittasultam, hogy már nem érzem a kábító illatot, már nincs hatással reám... Most már csak a töviseket érzem... De az elindult utról visszatérni nehéz, amikor a posványba sülyedtünk... És mit találunk itt? Kiábrándulást, fásultságot...

Az asszony lehajtotta fejét és bűnbánó hangon folytatta:

— A véletlen elém sodorta a sok között azt is, akit maga féltve őriz szívében. Csak hogy míg a többi jött és eltűnt, addig ő a nyomdokomban maradt... A férfi előtt nagyobb az értéke az olyan nőnek, akinek férje van... És ő azt hiszi, hogy az én uram még most is a bites társam, hogy valahol messze uton van, ezért vagyok most egyedül, férj nélkül... Az ilyen nő valami különös varázserővel bír a férfi előtt és a maga ideálja édesem még olyan nagyon fiatal... Olyan fiatal... És higgye el édesem, hogy az ilyen fiatal legények nem tudják, hogy mit cselekszenek... De majd észre tértem őt kis lányom... Ne féljen, ne szepegjen...

Kábultan távozott a leány az asszonytól. A feje zúgott és úgy érezte, hogy az agyveleje mindjárt kipattan... Különös, eddig ismeretlen gondolatok kóvályogtak fejében... Más színben látta a pillanatban a világot, fehér leányos lelkét sötétség öntötte el és mialatt fájdalmasan vonaglott az ajka, halkán ismételte magában: „Milyen furcsa is az élet...”

Az éjszaka kínos volt. Nem tudott elszunnyadni! Úgy érezte, hogy valami fojtogatja, hogy rögtön megfullad... Ledobta magáról a takarót. Lázasan zilált a melle, a teste még

lázasanban vonaglott. A szeméi égni kezdtek és mint aki félálomban beszél, halkán susogta: „Szeretem, szeretem és nem tudnék nélküle élni...”

... Az asszony igazat beszélt. Visszapanaszolta a leányhoz a férfit. És a férfi ment. Talán gyávaságból, talán szerelemből...

A leány már várta. A szemé valami különös fényvel lobogott... Az arca égett, az ajka forró volt... Közel hajolt a férfihez, hogy badd érezze az forró leheletét... Még közelebb buzódott hozzá... A máskor állig begombolt ruha helyett a könnyű, lebegő mousslin ruha forrón öntötte ki testének melegét... A karjai szabadon voltak, a blúza dekoletálva... Lopva figyelte a férfit. Ez bűnbánóan, esdeklően nézett reá és bocsánatot kért. És a hogy a férfi megérintette sima rózsás karját, ahogy megérintette illatos nyakát, minden átmenet nélkül susogta:

— Legyen a feleségem...

A leány szemé még tüzebben felcsillant... Szótlanul türte, amint a férfi átfontja karjaival derekát, amint az ajkához tapad az ajka. A másik pillanatban megremegett a teste és ő is minden átmenet nélkül megszólalt:

— Legyen azon, hogy minél előbb meglegyen az esküvőnk... És mialatt ezeket mondta, a férfi szemébe nézett bátran, elszántan, merészen... Nem a fehér ábrándok világában élő leány beszélt már belőle...

Ekkor már kibontakozott belőle az igazi nő: a szerelemre éhes bűnös asszony!...

Dr. Sebestyenné — Lia.

A női kereskedelmi iskola szervezete.

(Kepes Ármin ideiglenes igazgató)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

Aradváros közgyűlése utasította a városi felső kereskedelmi iskola felügyelő-bizottságát, hogy készítse el a szeptemberben megnyitandó női felső kereskedelmi iskola szervezeti szabályzatát és bizza meg a kereskedelmi iskola egyik tanárát az igazgatói teendők ideiglenes ellátásával. A bizottság ma délután Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén eleget tett a kettős megbízásnak.

A szervezeti szabályzat, amely az új iskola részére külön felügyelő-bizottságot létesít, részletesen írja körül az iskola életét irányító testületnek működési körét, megszabja a határt, ameddig befolyást gyakorolhat a tanintézet vezetésére, szabályozza a felügyelő-bizottság működésének formáit és egyúttal az iskola vezetését, az oktatást és a pénzügyi kezelését határozza meg. Minden szervnek autonómiát biztosít, de a kereskedelmi iskolákra vonatkozó országos törvények és miniszteri rendeletek keretén belül. Tekintettel arra, hogy az intézményt a város létesíti kétharmad részben a saját pénzén, a tanácsnak van biztosítva minden pénzügyi utalványozás, ellenben a felügyelő-bizottság hatáskörébe tartozik az igazgató és a tanárok megbízása, illetve választása.

Az iskola, mint ismeretes, egy osztállyal nyílik meg és az első évben túlnyomóan óradó tanárai lesznek, akiket a felügyelő-bizottság az aradi különböző középiskolák tanárai közül hív meg.

A felügyelő-bizottságnak, a szervezeti szabályzat szerint, lesznek hivatalból és választás útján tagjai. Az előbbieket a város mindenkori polgármestere, aki egyúttal elnök is, az aradi kereskedelmi testület elnöke, a kereskedelmi és iparkamara elnöke és titkára, továbbá az iskola igazgatója; választottak: a törvényhatóság három kereskedő, vagy valamelyik kereskedelmi vállalat kötelékéhez tartozó tagja, a kamara egy kereskedő tagja, végül a kereskedelmi testület két tagja, akiknek mandátuma három évre terjed.

Varjassy Lajos dr. azt kívánta, hogy a kereskedelmi testületnek csak az esetre biztosítsanak helyet a felügyelő-bizottságban, ha már nyilatkozott, hogy az iskola fentartásához hozzájárul. Ezzel szemben a bizottság Adler Andor javaslatára változatlanul elfogadta a szabályzat tervezet említett pontját, mert az említett testületről feltételezi, hogy úgy mint a fiúiskolát, az új intézményt is támogatja és súlyt helyez rá, hogy a kereskedelmi intézmények irányításában résztvegyen.

A bizottság ezután a Somogyi Gyula dr. igazgató által készített és Kepes Ármin bizottsági jegyző által ismertett szervezeti szabályzat-tervezetet elfogadta és a legközelebbi közgyűlésnek jóváhagyás céljából bemutatja.

A törvényhatóság utasította a bizottságot, hogy — mint említettük — az igazgatói teendők ideiglenes ellátásával bizza meg a kereskedelmi iskola egyik tanárát. A polgármester javaslatára a bizottság Kepes Ármin tanárt nevezte ki ideiglenes igazgatónak és utasította, hogy a beiratásokra és az iskola elhelyezésére vonatkozó előterjesztéseit tegye meg az elnöknek. Kepes bejelentette, hogy valószínűleg a Hassinger utcai felső leányiskola két tanterme felhasználható lesz az új iskola céljaira.

A bizottság végül arra kérte az elnököt, hogy az iskola létesítésére vonatkozó törvény-

hatósági közgyűlési határozatot sürgősen terjessze fel a kormányhatóságokhoz és hagyassa jóvá, nehogy a megnyitás késsék. Egyúttal arra kéri a minisztert, hogy most már a kilátásba helyezett nyilvánossági jogot adja meg.

SPORT.

Bécsi football-csapat Aradon.

(Az Aradi Atletikai Klub pünkösdjén.)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

Kevés város közönségének lesz része pünkösdkor oly elsőrendű sporteseményekben, mint Arad közönségének.

Hosszas tárgyalás és előkészület után az Aradi Atletikai Klub oly sportszenzáció számban menő sporteseményt biztosított, amelyek városunk sport életére valóban ritka nagy jelentőségűek s méltán felkeltek aradi közönség érdeklődését.

Pünkösöd első napján az első osztályú Magyar Atletikai Klub első csapatát látja vendégül a klub, míg a második napon, azaz pünkösöd hétfőjén Bécs egyik legelső csapata a First Vienne első csapata áll szemben Arad közönsége előtt a sárga fehér dressés AAK. csapattal.

Aligha kell külön hangsúlyozni annak a fontosságát, hogy az osztrák császárváros egy elsőrendű csapata jön Aradra s ezzel Arad ismét felemelkedik arra a hirnévre, amelyet a sportban évekként elért.

Ünnepé lesz az Aradi sportnak pünkösdkor s az Aradi Atletikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén ezrekre menő néző fog gyönyörködni a football játék izgalmaiban.

+ Az Aradi Torna Egyesület országos atletikai viadala. Vasárnap délután fél 4 órakor az ATE. sporttelepén előreláthatólag igen élvezetes sporteseményre szolgálnak a vidék legjobb atletái. A viadalon eldöntésre kerülnek a következő számok: 200 méteres síkfutás, súly emelés kitartó 30 kg. súlyllyal egyéni és ötös csapatoknak, 1 angol mértföldes síkfutás egyéni és ötös csapatoknak, gerelyvetés, egy negyed angol mértföldes síkfutás, diszkoszvetés, távugrás, 4 szer 400 méteres staféta futás. Megfelelő számú ülő helyekről, bufférol gondoskodás történt. Belépti díj 60 fillér, sportjegy 40 fillér, diákjegy 20 fillér. Program ára 10 fillér.

+ Budapesti football-csapat Aradon. Mindenkor sportesemény az, ha fővárosi csapat Aradra rándul. Eddig csak az AAK-ot láttuk budapesti csapattal küzdeni és ezért érdekes eseményszámba megy, hogy Arad egyik fiatal, de máris szép eredményekre visszatérhető egyesülete mérkőzik fővárosi ellenféllel. A vasárnap vendégszereplő Budapesti Sport Egyesület jónévű csapat. Az Aradi Munkás Testedző Egyesület nagyszabású programjának egyik pontját váltja be ezzel a mérkőzéssel. A barátságos mérkőzés az Aradi Atletikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén fog lezajlani. A játék pontban fél ötör fog kezdődni.

+ Atletikai viadal. Az Aradi Atletikai Klub június hó 7-én délután Török Gábor-utcai sporttelepén tizenkét számból álló országos atletikai viadalt rendez, melyen a klub atlétáit is foglalkoztatni fogja. A viadal a következő versenyszámokból áll: 100 yardos síkfutás (handicap), súlydobás, diszkoszvetés junior, 120 yardos gátfutás junior, magasugrás, 220 yardos síkfutás handicap, helyből magasugrás, 1/4 angol mértföldes síkfutás handicap, távugrás, fél angol mértföldes síkfutás junior, gerelyvetés, 3 angol mértföldes síkfutás handicap. A meghívókat a klub most küldötte szét.

+ Az Aradi Atletikai Klub szombaton, május 23-án délután 6 órakor a Millenium kisteremben választmányi ülést tart, melyem a törvényhatósági bizottság legutóbbi ülésén alapítványul ért kritikára adandó válasszal is foglalkozik a klub választmányára.

+ Tennisz. Az Aradi Torna Egyesület ez uton tudatja tagjaival, hogy egy tennisz-pálya a sporttelepen minden páros napokon rendelkezésükre áll.

+ Preisinger-vándordíj mérkőzés. Május 24-én vasárnap délelőtt 10 órakor az AAK. sporttelepén a Ferenc-téri polgári fiúiskola a fa- és fémipari szakiskola növendékeivel mérkőzik az AAK. által néhai football intézője emlékére alapított vándordíjért.

Mánuel király válik?

(A csalódott hercegnő. — Mézeshetek a kórházban.)

Távirati tudósítás.

London, május 22.

A múlt esztendő során, nagy ünnepség keretében vette feleségül a hontalan és nem is tulságosan gazdag Mánuel király Hohenzollernnek szigma ingeni ágából való hercegnőt: Augustza Viktória Vilma Antónia Matild Ludovika Jozefa Erzsébet Máriát, aki a hatalmas rokonság ideális értékén kívül rengeteg milliót is magával vitt a házasságba. Ami következett köztudomású. A fiatal hercegnő a mézesheteket kórházban töltötte, elszakítva urától. Hivatalosan súlyos meghűléssel, majd belső rendellenességgel magyarázták a hercegnő betegségét. A közhit szerint azonban Mánuel király könnyelműségéből és hibájából került a müncheni kórházba a német hercegnő.

Hosszu hónapokig tartott, amíg Augustza királyné — aki sem országát, sem trónját soha nem látta — meggyógyult rejtelmes betegségéből. Ez idő alatt állandóan híre járt, hogy a fiatal asszony kiábrándult férjéből, akivel nem szándékozik ismét felvenni az életközösséget. A legkomolyabb német lapok is megírták, hogy a királyné válik — a vége pedig az lett, hogy Mánuel és Augustza egy szép napon együtt Angolországba utaztak és elfoglalták a Twickenhamban számukra pompásan berendezett palotát, ahol azóta állandóan tartózkodtak.

Egy ideig nem hallatszott róla hír, csak nemrégiben kezdtek híresztelni, hogy Portugáliában komolyra fordult a királypárti mozgalom, amelynek révén Manuel visszakerül a lisszaboni Necessidades palotába. Ebből azonban eddig nem lett semmi.

Most pedig ismét az a hír, hogy a fejedelmi pár csakugyan válik. A hirt már meg is cáfolták, de ez korántsem jelenti azt, hogy a válás akárcsak valószínűtlen is volna. Augustza királyné arcán — így mondják, akiknek alkalmuk volt Mánuel exkirály feleségét látni — rajta van a sok, keserves szenvedésnek a nyoma.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcíkjüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözés esetén a portókülömbözet szíves megtérítését kérjük.

A miniszterelnök az ellenzék kötelelességeiről

(Tisza István gróf beszéde a főrendiházban)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 22.

Késő estig tartott a főrendiház ülése, amelynek délutáni részében különösen Tisza István gróf nagy beszéde keltett feltűnést. Tisza polemizált az elhangzott felszólalásokkal, végigment a költségvetés ellen emelt kifogások egész során és részletesen kitért az ellenzék képviselőházi szereplésére is. Az ellenzék amugyis gyenge évekkel Hadik János gróf Andrássy alvezére csak igen szerencsétlenül képviselte és inkább derűs, mint komoly szerepet töltött be okvetetlenkedésével.

A főrendiház délutáni ülését négy óraker nyitotta meg Jósika Samu báró elnök. Ullmann Adolf a tőzsdetaridőzlet kérdésében szólalt fel a játékszenvedély korlátozását kívánja. Sürgeti a tőzsdereformot, a kereskedelmi törvény reformját, különösen a biztosítási törvényre vonatkozólag.

Hosszu Vazul püspök kijelenti, hogy nemcsak az 6 egyházmegyéjében, de minden román egyházmegyéjében a tanítóképzők hazafiasan működnek. A román iskolák nem vétnek az állam egysége ellen. Különb a románság hállás a kultuszminiszter rendeletéért.

Tisza István gróf reflektált az elhangzott felszólalásokra. Kifogásolták, hogy nagy az emelkedés a bevételi tételeknél s kétségbe vonta az ellenzék ezeknek realitását. Pedig ezt néhány jelentékeny tétel könnyen igazolhatja. A kormány nem nézi optimisztikus szemmel a helyzetet, de nem tért el a realizmustól. Kénytelenek voltak hitelt igénybe venni katonai és nem gazdasági célokra. Belátja, hogy ez nem ideális, de így van ez más országokban is.

Nem felel meg a valóságnak, hogy az állam adóságának kamatait csak újabb adóságokkal tudja fedezni.

Ullmann Adolf szavaira reflektálva kijelenti a miniszterelnök, hogy a fontos hitelügyi kérdéseket ankéteken elintézni nem lehet. Hitelnevelésnek olyan forrásai vannak, amelyek súlyos válságokon segítettek keresztül. Kifejti, hogy a gabonával való spekuláció az üzleti viszonyokat jobba tette, a játékszenvedélyt azonban korlátozni kell. A tőzsdereformot úgy kívánja megvalósítani, hogy a játékszenvedély kiküszöbölhető legyen. Boldog lenne, ha a katolikus autonómia kérdését megvalósíthatná, nem lehet azonban tagadni és lekicsinyelni az előtte álló akadályokat. Attér a parlamenti működés kérdésére. Nem egyszer ítélte el az ellenzékét amiatt, mert távol maradt a meggyőződése, hogy az ellenzék nem szolgálja ezzel az ország érdekeit. A delegációban is a tengerészeti költségvetés tárgyalásánál az ellenzék távol maradt, holott fontos alkotmányjogi kérdések voltak szőnyegen.

Hadik János gróf: Alkotmányjogi kérdés a parlamentben?

Tisza: Kérdezze meg Apponyit!

Hadik: Ne hajszolja az ellenzékét tíz órás ülésekkel, ne vezesse ki őket az órség! (Zaj.)

Tisza: Ismételtén felszólította őket, hogy mutassanak rá a mostani kormány törvénytelenségeire. A kormány felveszi a harcot az anarchisztikus jelenségekkel szemben, a sajtó-

val, a szociáldemokrata párttal szemben. Zárójá-sokkal nem lehet politikát csinálni!

Hadik: Apponyit is mngdobálták Temesváron:

Tisza: Azért kellett gyakran alkalmazni az órséget, tehát a parlamenti rendet végre helyre kellett állítani.

Prónay Dezső báró: Gerővel az élén! (Nagy zaj.) Kardot ránt Gerő s összeül a becsületbiróság!

Tisza: A nemzet sohasem volt nyugodtabb, mint most! A mi hiveink rendületlenül kitartanak, mert tudják, hogy megmentjük az országot. Nem tehetek róla, hogy ilyen viszonyok közt kellett átvennem az uralmat, kötelelességeim voltak, ezeket teljesítenem kellett és be kell végezmem, mert vissza kell állítanunk az ország presztizsét! (Zajos éljenzés.)

Hadik János gróf: Ha a parlamentben normális viszonyok lennének, én is kárhoztatnám az ellenzék távolmaradását, de Tisza szuronyokra alapította uralmát! Hol volt Tisza a koalíció alatt? Meg akarta most valósítani husz éves álmát, hogy az obstrukciót letörje. Az esküdtzéki és sajtóreform érdekében történt, ez nem liberálistikus, hanem a szuronyokra alapított abszolútizmus. A mindenki által tisztelt és szeretett Darányira is ráfogják, hogy rosszul gazdálkodott az ország pénzével. Utal a Gerő ügyre, amely katonai rémuralomra vezet. (A miniszterelnök nevet.)

Hadik: Hiába nevet, így van!

Csernoch János hercegprímás: Örömmel hallotta a kormány tervét a katolikus autonómiát illetőleg. Ők azon lesznek, hogy az autonómia kérdése minél előbb megvalósítható legyen. Az a politika, mely a vallást ki akarja üldözni az iskolából, ma már Franciaországban is a bukás előtt van. Örömmel látja, hogy a kultuszminiszter ez irányt nem helyesli.

Nem a vallást, de azokat kell kiküszöbölni az iskolákból, akik a tanokat hirdetik.

Szívesen látja a középiskolák reformját, ha az évszázados tradíciót nem bontják meg.

A költségvetést ezután a főrendiház általánosságban elfogadta. A részletes vitánál Balogh Jenő igazságügyminiszter bejelenti, hogy az Ullmann Adolf által említett törvényjavaslatokat soron kívül beterjeszti. Teleszky János pénzügyminiszter arról tesz jelentést, hogy kétszázötvenkilenc község adóelengedést kért, a tartós esőzés okozta károk miatt. A legtöbb kérvény azonban olyan helyről érkezett, ahol nem is volt eső. Ezeket elutasították. Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter a hozzá intézett kérdésekre szolgált felvilágosításokkal. Jankovich Béla kultuszminiszter bejelenti, hogy új középiskolai típust fog létesíteni, amely azonban nem érinti a gimnáziumok humanisztikus jellegét. Károlyi Gyulával szemben védi a népiskolák tekintetében elfoglalt álláspontját.

Tisza István gróf miniszterelnök két megjegyzést kíván tenni. Utal Hadik felszólalására s kijelenti, hogy nem felel meg az, mintha 6 Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt más nézetet lett volna. Az obstrukció ellen már akkor állást foglalt. A koalíció ideje alatt is nyíltan ellene volt az általános választói jognak, mert nem szabad a nemzetet üres frázisokkal hitetgetni.

A költségvetést ezután részleteiben is elfogadták s az ülés egynegyed nyolc óraker véget ért.

Vizsga a szanatóriumban.

(Kunitzer és a Schwartzer intézet.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 22.

A takarékoság — mint azt az iskolában tanítják — legfontosabb a világon. Ennek az örök igazságnak egyik fanatikusa lehet az a pesti milliomos, aki fiatal jogász-fiát tíz nappal ezelőtt a Schwartzerba vitette azért, mert elméleti állapotát gyanusnak találta. A fiu ugyanis háromezer korona adósságot csinált.

A Schwartzer-intézetbe ideiglenesen felvették a tékozló milliomos-fit, aki azonban, ha a jelek nem csalnak, rövidesen ismét elhagyhatja a szanatóriumot. A fiu igen intelligens, világlatott ember, az elméje egészen tiszta és a milliomos atyja rövidesen rá fog jönni arra, hogy Schwartzer nélkül is lehet nevelni.

A fiu még mielőtt beszállították a szanatóriumba, meghatalmazást adott dr. Kunitzer Károly ügyvédnek, hogy őt, ha atyja valóban szanatóriumban akarja elhelyezni, védje meg és szabadítsa ki a fogságból.

Kunitzer dr. amint meghallotta, hogy a tékozló fiut a Schwartzerbe vitték, sürgősen kérte a bíróságot, hogy a milliomos fiu elméleti állapotát vizsgálják meg. Tegnap délután ez meg is történt. A szanatóriumban délelőtt 9 óraker megtartott elmevizsgán jelen voltak: Oláh Gusztáv dr., a lipótmezei tébolyda igazgatója, Eischer dr. elmeorvos, Uzonyi dr. bíró két jegyző és Kunitzer Károly ügyvéd.

A vizsgának valósággal operettbe illő részletei voltak. A kérdéseket Oláh dr. intézte a „beteghez“. Eleinte a doktor főneveket mondott, amelyekhez, a „betegnek“ kellett állítványokat fűzni.

— A kutya? — szólt Oláh dr.

— Ugat. — felelt az ifju.

— A macska...

— Nyávog.

— Mennyi háromszor 71?

— 213.

— Mikor éltek az Anjouk?

Itt Kunitzer dr. közbeszólt:

— Kérem, ezt én sem tudom.

— Mi Németország fővárosa? Hát Svédországé? Mik a kedvenc olvasmányai?

— Jogi könyvek.

— Minden jogi könyv?

— Főleg harmadik szigorlathoz szükséges tankönyvek, mert most készülök erre.

— Hogy csinál egy részvénytársaságot?

— Kibocsátunk részvényeket és keresünk egy ügyészt, akinek pénze van, már akinek a papája ad pénzt! Mert az enyém nem adna, — folytatta a „beteg“ — 6 fenékgig őríti az élet gyönyöreit. Él, wie Gott in Frankreich, fogatot tart, eszik, iszik, kocsikázik, korzózik, gerbaudzik és hanglizik; nekem pedig naponta két koronát ad és mert kisebb adósságokat csináltam, most itt vagyok.

Ez az utóbbi felelet végleg meggyőzte a bizottságot arról, hogy a milliomos fiuak elméleti fogyatkozásai nincsenek, a közbiztonságot nem veszélyezteteti és semmi ok nem forog fenn, hogy zárt intézetben kellene tartani.

Ilyen értelmű előterjesztéssel élt a vizsgálóbizottság a törvényszékhez, amely a napokban fog dönteni a milliomos fiu sorsa felett.

Nagy derűtséget keltett, amikor a kedélyeskedő Kunitzer mester azt mondta ismerőseinek, nagy a gyanuja, hogy az egész affért azért inszenálták, hogy őt becsalják a Schwartzerbe és ott tartásák. Amint látjuk azonban, a mester gyanuja alaptalan volt.

Harminckét aradi polgár

(Kik legyenek a választói lajstromok készítői?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

A városháza három nagytermében minden nap öregebb és fiatalabb férfiak isznak néhez cseppeket, hogy öt sort olvassanak és két sort írjanak. Körülbelül háromezer háromszázán jelentkeztek az írás és olvasás vizsgákra, abban a tudatban, hogy ennek a révén bekerülnek az új választói névjegyzékbe. A vizsgákat a jövő hét végén befejezik és ami ezután következik, mutatja majd meg, ki a választó és ki nem az, noha az új választási törvény óriási tömegét veszi be a polgárságnak az alkotmány ugynevezett sáncai közé.

A vizsgáztató bizottságok munkájának befejeztével majdnem egyidőben válik ugyanis jogerőssé az április 18-án tartott rendkívüli közgyűlésnek az a határozata, amellyel nyolc szavazókörre osztotta be a város két képviselő-választó kerületét és megalakította az új, a tizennyolc tagból álló központi választmányt, amelynek megbízása azonban csak az új választó névjegyzék összeállítására terjed ki. Junius elsején jár le a negyvennapos határidő és a központi választmány már junius harmadikán ülést tart. A törvény értelmében ezen az ülésen a választmány köteles megalakítani azokat összeíró küldöttségeket, amelyeknek munkájával indul meg tulajdonképpen a régóta sóvárgott jogosultság megállapítása és amelyek megvetik az alapját az új szavazó lajstromoknak.

Minden kerületben négy választói körzet lévén, összesen nyolc összeíró küldöttséget kell alakítani. Minden küldöttség egy elnökből, két rendes és egy pótagyból áll és olyan polgárok foglalhatnak csak bennük helyet, akik már most is szavazók és benne vannak a most érvényes választói névjegyzékben. Ezek a központi választmány előtt esküt, vagy fogadalmat tesznek arra, hogy a választói törvény utasításait betartják és az összeírást becsületesen végzik. A részükre kijelölt helyiségben végzik az összeírást. Megjelenhetik előttük mindenki, aki azt hiszi magáról, hogy neki az új törvény értelmében választói joga van, a bizottság köteles mindenkit meghallgatni, okmányait megvizsgálni és bizonyításait mérlegelni. Mindazokat, akikről azt hiszi, hogy választói joga van, még ha az illető nem is jelentkezik, köteles a névjegyzékbe felvenni.

Amint látható, a küldöttségeknek, igen felelősségteljes és nehéz munkájuk lesz, amely nagy lelkiismeretességet, törvénytudást, részrehajlatlanságot és önzetlenséget kíván. Harminckét aradi polgárra lesz szüksége ennek az alkotmányos, igen nehéz feladatnak elvégzésére a városnak és mi türes-tagadás, sok gondot okoz már most ennek a kényes problémának a megoldása a városházán. Tisztviselőket kirendelni nem lehet. A főtisztviselők legnagyobb része polgármester, helyettes polgármester, főjegyző, főügyész, tagjai a központi választmánynak, tehát felülbírói az összeíró küldöttségek munkájának, hivatalból nem vehetnek részt az összeírásban. A kisebb tisztviselők pedig ezer más munkával vannak elfoglalva, amelyek ugyancsak terminushoz vannak kötve.

Keresve-keresik tehát a harminckét polgárt, akinek lehetőleg a körzetekben lakók anyanyelvén is, tehát magyarul románul, esetleg szerbül is kell tudniok. Napj díjat vagy más kártalanítást munkájukért nem kapnak.

mert a törvényhozás számít az önzetlenségükre. Azzal a gondolattal is foglalkoznak az illetékes körök, hogy az esetre, ha a küldöttségek összeállítása önkéntes jelentkezőkből nem sikerül, felírnak a belügyminiszterhez és tudomására adva ezt a körülményt, kéri, engedélyezzen megfelelő napidíjakat, mert a magyar polgárság nincs sajnos olyan anyagi helyzetben, hogy esetleg hosszabb ideig foglalkozzék ügyekkel, ott hagyva kenyérkeresetét, fizetését, műhelyét.

Az aradi ügyvédi kamara az ügyvéd-proletáriátus ellen.

(A jelöltek kérelme. — A választmány állásfoglalása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

Két évvel ezelőtt hozták, mint ismeretes azt a törvényt, amely az ügyvédjelölteket hosszabb gyakorlatra utasítja és behozza az ügyvédhelyettesi intézményt. A jelöltek már javaslat korában erősen agitáltak a törvény ellen. sikert azonban nem értek el. Mostanában Balogh Jenő igazságügyminiszter némi kedvezményt nyújtott azoknak a jelölteknek, akik a törvény életbeléptetésekor katonai szolgálatot teljesítettek, mire az ügyvédjelöltek újra megkezdték mozgalmukat, országosan léptek fel és az a kérelmük, hogy a törvény hatálya ne terjedjen ki azokra, akik 1912. május 1-ig megszerették az ügyvédjelölti képesítést, továbbá sereghesnek tartják az új törvény ama rendelkezését, hogy a jelölt csak elsőfokú bíróság előtt funkcionálhat. Az ügyvédjelöltek feliratot intéztek e tárgyban az igazságügyminiszterhez és megkeresték az ország valamennyi ügyvédi kamaráját, hogy pártolják kérésüket.

Az aradi ügyvédi kamara választmánya Párcz Béla dr. elnöklésével ma délután foglalkozott a jelöltek kérésével, amely fölött beható vita indult meg. Hosszabb tanácskozás után a kamara választmánya kimondotta, hogy a jelöltek kérelmének első részét

nem pártolhatja, sőt ellenkező irányu fölterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez.

A másik kérelmet illetőleg a kamara a jelöltek mellett foglalt állást. Elhatározták még, hogy erről értesítik a budapesti ügyvédi kamarát, amely táviratilag kérte az aradi kamara véleményét és amely holnapután e tárgyban rendkívüli közgyűlést is tart.

A kamara választmányának az az álláspontja, hogy a nevezett törvény az ügyvédi viszonyok alapos tanulmányozása után készült el és tulajdonképeni célja az, hogy megvédje az ügyvédi kart a túlnépesedéstől, amely különösen az utóbbi években mind erősebben lépett fel. Már pedig, ha a jelöltek kérése valóra válnék a törvénynek ez az intenciója illuzóriussá lenne és a magyar ügyvédi kar számát körülbelül 2000-el szaporítaná, ami a mostani jelölteknek semmiképen sem válna előnyére, hanem csak növelné az ügyvédi proletáriátust.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Csöd. Az aradi kir. törvényszék Kenny Sándorné Mártics Lujza borosjenői kereskedő ellen elrendelte a csödet. Csödbiztos Molnár Árpád dr., tömeggondnok Hollósy Kálmán dr. borosjenői, helyettese Miclea Szever dr. aradi ügyvéd.

Tisza autogrammja

a „Világ”-ban.

(Barth Lulu Budapesten.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

Hosszu kalandozás, amerikai utazgatás után hazatérőben van Aradra Barth Lajos, a világotjáró autogrammgyűjtő, akiről annyiszor megírták már és talán a legparányibb aradi gyerek is tudja, hogy százakra menő autogrammot gyűjtött össze könyvében, a World-ban, amelyet állandóan testére szíjazva hord.

Több mint két esztendeje, hogy Barth Lulu a sokat emlegetett könyvvel tengerre szállt és megjárta Amerikát, ahol kuriózitásokat gyűjtő milliárdosoknak eladta volna a nagyszerű autogrammgyűjteményt, ha akár Pierpont Morgan is adott volna olyan összeget érte, amire Barth Lulu taksálja könyvét. A megegyezés nem jött létre és Barth visszahajókázott az ő világba, Párisban tartózkodott, most pedig már Budapesten van és régi szenvedélyével, fáradhatatlanságával siet szaporítani újabb aláírásokkal gyűjteményét.

Aradra is hazalátogat egy napra a World büszke gazdája és gyarapítója — mint egy leveleiben írja — és nem mulasztja el azt sem, hogy legújabb aláírásairól be ne számoljon:

— Aradot különösen érdeklik azok az aláírások, amelyek most kerültek könyvembe — írja Barth Lulu. — Szerdán délelőtt Jósika Samu báró főrendiházi elnök gyönyörködött „páratlan könyvem mesés gazdagságában” és mint 1204. aláíró a következőket írta a könyvbe:

— A művelt ember az élet legnehezebb pillanatában is tud magán uralkodni.

Jósika báró után egyenesen Tisza István gróf miniszterelnökhöz sietett Barth Lulu és erről a találkozásról bőszégesen imígy számol be az aradi közönség számára:

— Alig távoztam Jósika elnök terméből, Tisza ökegyelmességénél jelentettem be magamat. Ő az egyetlen világnagyság, akit könyvemben nagy sajnálattal mindeddig nélkülöztem. Tisza épen delegációbeli beszédét fejezte be és nyomban ezután fogadott.

— Hallottam mesés könyve van, nagy örömmel nézném meg — mondotta a miniszterelnök Barth Lulu szerint.

— Csak kegyelmes urnak, a magyar Bismarcknak szellemi csemegéje hiányzik — felelte Barth mester.

Tisza erre kijelentette, hogy készséggel írja be nevét a könyvbe, annál is inkább, mert tudja, hogy aradi ember. Amikor a kitaró autogrammgyűjtő a névaláírás mellé egy gondolatot is kért, Tisza így válaszolt a delegációs ülésterem ajtajára mutatva:

— Gondolatom nincs, ott benn elmondtam az utolsó gondolatomat is.

Végül az aláírás megtörténte (Tisza neve épen Jósika báróé alá került) után így bucsuzott Tisza a World boldog birtokosától:

— Zsirálem Jósika báró szép idézetét. Éljen boldogul szép Arad városával együtt!

Barth Lulu különben eddig is híve és tisztelője volt Arad képviselőjének. Erre vall, hogy nagy szeretettel írja meg aradi látogatását bejelentő levelében, hogy két év előtt, amerikai útját megelőzően Brüsszelben Baernath volt belga miniszterelnök és kamarai elnök milyen nagy lelkesedéssel nyilatkozott „Tisza” felől, aki — mondotta a belga államférfi — „il est le premier diplomateur sur le monde” . . .

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Este 7 és 9 órákor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszkéce és mozgófényképek.

Vasárnap: Délután fél 4; este 7 és 9 órákor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszkéce és mozgófényképek.

* **Fehér kabaré a Fehér Keresztben.** Tegnap mutatkozott be a Fehér Keresztben *Halmay Vilmos és Vécsey Sándor* kabarétársulata, amelyről a közönség már a debünél megállapította, hogy kitűnően van szervezve a minden tekintetben kielégíti a kényes igényeket. Az óriási helyiséget zsufolásig megtöltötte a publikum, amely minden egyes számot szeretettel és érdeklődéssel fogadott. *Herting Mici* táncosnő, *Zolyom Sándor* és *Horváth Mici* ének és tánc duettje, *Gárdonyi Mariska* szubrett sok tapsot arattak. Nagy tetszéssel fogadta a publikum *Ercsövi Károly* baritonistát, régi ismerősét s impozáns sikere volt *René Renardnak*, a bájos francia ecentrique-nek. A második részben *Horváth Juczi* keleti táncokat mutatott be, *Fodor Ernő*, a népszerű kabaréművész énekelt és táncolt, *Farkas Ilke* rendkívül decensen adott elő szerzős dalokat. Nagy sikere volt *Karl Schillernak*, a német komikusnak, a kit alig akart a publikum a színpadról leengedni. *Gradudjean* és *Tschetschorka* táncprodukciói slágerszámba mentek. Az estélyt *Karinthy Frigyesnek* „A nagybácsi” című jelenete a „Kontra-rekontra” című bohózat egészítette ki s a „Mózi” című kitűnő életkép fejezte be, amelyben a társulat majdnem valamennyi tagja jeleskedett. A műsor befejeztével a parkettáncokra került a sor, pattogó ritmusu zenére tanogót, two steppet, furlánát lejtettek a párok az asztalok között. A műsor zenei kíséretét *Vécsey Sándor* az igazgatók egyike látta el pompásan a zongoránál.

* **A színház közlése.** Még két napig lesz az aradi színházban moziszkéce. Az utolsó két napon, — szombaton és vasárnap, — pompás bohózatok kerül színpadra, amelynek *Házasodik az uram* a címe. Korcsmáros Nándor írta, a zenéjét pedig *Nádor Mihály* szerezte. A moziszkéceben *Mály Ernő*, *Marosi Adél*, *Szöregy János*, *Hajmóczy Lili*, *Rittka Ferenc* és *Czobor Ernő* lépnek fel. Az előadások szombaton este 7 és 9 órákor, vasárnap délután fél 4, este 7 és 9 órákor lesznek, rendkívül mérsékelt és leszállított árak mellett.

* **Megnyílt a leipzig-i Bugra világiállítás.** A szász király jelenlétében, nagy ünnepségek keretében nyílt meg azon nagyszabású kiállítás, melyet a leipzig-i grafikai akadémia jubileuma alkalmával rendeztek. A kiállításon a nyomda, grafika, fényképészet az egész világról képviselve van. A fényképészeti osztályban találjuk *Weisz Hugó* kiváló aradi fényképésztünk kollekciónját is, ki egyedül képviseli a magyar fényképészetet. *Weisz Hugó* képeiről nagy elismeréssel nyilatkoznak a szaklapok, különösen az újfoglászó női képmásairól. *Weisz Hugó* következő képekkel szerepel: dr. Köpf Jánosné, báró Bedeus Bella, Vertán Ida, Vörös Magda, Pásztly Kálmánné, Papp Györgyike. 3312

* **Gar el Hama az Apollóban.** Szombaton érdekes drámát mutat be az Apolló színház. A darab főszerepét, egy fegyencet az a művész játsza, aki mint *Gar el Hama*, a diplomás gazember valóságban lábba tudta tartani a mozibajáró publikumot. „Egy tulvilági vendég” a címe a szombaton bemutatásra kerülő drámának, amelynek eseménye egy büns ember hányatott sorsát festi meg reális színekkel. A tévedt, büns embernek nem bocsát meg a társadalom. Aki egyszer büns úrrá lett, annak nincs többé visszatérés a tisztességes életbe. Ezt az életfilozófiát dolgozta fel *Clara Viebig*, a kiváló szerző. A darab eseménye mindvégig szinte idegizgatóan érdekfeszítő s bizonyára sok kellemes percet fog szereztetni az Apolló publikumának. 3

* **Scherlock Holmes kép az Urániában.** Kiváló rendezésről és nagyszerű beállításról előnyösen ismert detektív sorozatnak egy kiváló számát mutatja ma be a színház. Egy versenylő eltűnésének rejtélyes története izgatja a kiváló detektívet, egyrészt azért, mert az eset igen érdekes, másrészt azért, mert milliók fognak kockán. Az *Ezüstsugár*, a *Wesser-díj* favoritja a versenyt megelőző nap eltűnik istállójából s mellette halva találják a trainert. *Scherlock* kinyomozza azt, hogy trainer gazdája ellen fogadott, a lovat megakarta esonkítani, ez azonban halálosan megrugta. A megvadított paripa a szomszéd istállóba futott, ahol elrejtve tartották. *Scherlock* a versenyre a lovat előállítja és az meg is nyeri a díjat. A másik kép egy kis városka pusztulását mutatja be, eseményének központjában egy boldog fiatal szerelmes pár szerencsétlenségben áll. Mind a két kép a maga kiválóságaival bátran lehetne egy-egy műsor külön szenzációja, de a színház egyszerre mutatja be áldozatészen közönségének. 5

* **Ottenberg Tivadar** induló. *Zellner Sándor* magyszerű zenedarabja zongorára és cigányzenekarra kapható *Weisz Leó* könyvkereskedésében Aradon. 8298

* **Suzanne Grandais az Apolló vendége.** A moziszinésznők legbájosabbika, *Suzanne Grandais* szombaton és vasárnap fellép az Apolló-színházban *A papa kedvence* című szellemes francia vígjátékban. 3

* „Le a férfiakkal” a kék egér belülről. *Magde Lessing* gel legközelebb az Urániában. 5

Verekednek

a szöffrazsettek.

(Botrány a királyi pár előtt — Harok a színházban, utóán, bíróság előtt. — Pankhurst asszony hadserege.)

Távirati tudósítás.

London, május 22.

A mai nap jelentőségteljes lesz a szöffrazsettek és a nők választójogi mozgalmának történetében. A militáns szöffrazsettek ma olyan botrányokat rendeztek az angol fővárosban, amely az összes eddigieket messze felülmulják. Minden igyekezetükkel azon voltak ugyanis, hogy az udvari színház előadását, amelyen a királyi pár is megjelent, megzavarják, sőt megakadályozzák.

A His Majesty színházban ma este disz-előadás volt, amelyen *György király* és *Alexandra királyné* is megjelentek. Amint a király és a királyné a páholyban helyet foglalt, a zenekar a nemzeti himnuszt, a *God save the King*-et kezdte játszani, de még be sem fejezték, amikor a parketten felállt egy szöffrazsett s a királyi páholy felé fordulva beszélni kezdett. A közönség méltatlankodva ugrott fel körülötte s a nagy zajban nem lehetett beszédét hallani, csak annyit, hogy odakiáltott a király felé:

— *Magá az orosz cár!*

A felháborodott publikum lefogta az ünneprontó szöffrazsettet és kitudszkolta a színházból.

Amint a rend helyreállott, a színészek folytatták a darabot, de ekkor egy másik szöffrazsett állott fel s beszélni kezdett. Mint az előbb, úgy most is a mellette ülők akarták lefogni és kidobni, de az eleinte sehogysem ment. Mint csakhamar rájöttek, az elmés szöffrazsett előbb hozzákötözte magát a támlásszék lábához. Mialatt azzal vesződtek, hogy a kötelet feloldják, éktelenül sivalkodni kezdett, úgy, hogy végül kénytelenek voltak a száját egy zsebkendővel bekötni.

Ezzel azonban nem ért véget a botrányos jelenetek sorozata. Néhány perccel később a zenekarban bukkant fel egy szöffrazsett-hölgy, aki felmászott a színpadra s onnan intézett beszédet a királyi párhoz. A színészek kénytelenek voltak a színpadot elhagyni s diszitó mun-

kások rohantak elő, akik a rendezővot títelnelni kezdték, majd lefogták és kidobták.

Az est folyamán összesen hét nő és két férfit távolítottak el a színházból rendezés miatt.

A rendőrségnek külön munkát adott, hogy az előállítottakat megvédje a lincsektől, de így is a többi megütötte és lekötötte a botrányt okozó szöffrazsetteket.

A királyi pár a botrányos jeleneteket nyugodtan és méltóságteljesen nézte végig.

A disz-előadást megelőzőleg — mint Londonból jelentik — egy szöffrazsett behatolt a *British Museum*ba s ott *5 Rubens* és *Tizian* képet rongált meg.

Délelőtt a londoni törvényszék 65. szöffrazsett ügyében akart itélkezni. Itt is tumultuózus jelenetek játszódtak le. A szomszédos háztetőn egy férfi a *Marseillet* kezdte füttyölni, a vádlott szöffrazsettek énekelni kezdték a dalt, majd orditozni kezdtek, a földre vetették magukat, a bírakat lekötötték s a kezük ügyébe kerülő tárgyakat odavagdoszták, a törvényszék nagytekintetű tagjainak fejébe. Végre is

a tárgyalóterem publikuma ünt meg a botrányt, átugrálva a korlátot rávetette magát a szöffrazsettekre s ütlegelni kezdte azokat.

Parázs verekedés támadt, amelynek csak a rendőrség közbenlépte vetett véget.

A botrányok sorozatához tartozik az az egy óra hosszát tartó vad dulakodás, amely az angol király otthona a *Buckingham-palota* környékén levő parkban és az odavezető utakon tegnap a szöffrazsettek és a rendőrség között folyt le. Tegnap történt először, hogy a rendőrség a szöffrazsettekkel szemben furkósbotjait használta, mert a nők szintén ilyen botokkal támadtak rá. Az utálatos jeleneteket a szöffrazsettek provokálták, akik *Pankhurst asszony* vezetésével ki akarták erőszakolni, hogy a király elé jussanak kihallgatásra. *Pankhurst asszony* irányítást kérte pár nap előtt a király kabinetirodájára, a miniszterek kifejezett tanácsára, levélben elutasította.

A csata során

a szöffrazsettek ruhája össze-vissza szakadt és rongyokban lógott le róluk, az asszonyok karmolták és harapták a rendőröket.

Mintegy tíz percig tartott ez a vad jelenet, aztán időnként megújultak a támadások. Az asszonyok a szélben lobogó hajjal, rongyokban szakadt ruhába újra és újra előretörték a rendőrök ellen. *Pankhurst asszony* átsurrant a kordonon és a kastély felé kezdett szaladni. A rendőrök megfogták, s védekezett, de közben elesett, mire egy óriástermetű rendőr átkarolta, felkapta a levegőbe, aztán letette egy hordályra, amelyre leszorították, majd kocsihoz vitték és beszállították a *Holloway-börtönbe*, ahová a legutóbbi büntetése miatt már régen be kellett volna vonulnia.

A harc délután öt óráig tartott. Több mint ötven letartóztatás történt, az elfogottak között férfiak is vannak. Az asszonyok közül többen megsebesültek s ezeket hordályon a rendőrállomásra vitték. Számos rendőr is szenvedett karmolástól és harapástól származó sebet.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— — — — —
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Esszad pasa száműzetésben.

(Olaszországba vitték az albán vezért. — Zavarok Durazzóban.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest május 22

A legújabb balkáni botrányban: Esszad pasa ügyében ma sem lehet tisztán látni, hogy tulajdonképpen mi történt a fiatal fővárosban: Durazzóban. Az első hírek izgalmai után úgy látszik, hogy az olasz földre szállított albán vezető politikus „összeesküvése” egyáltalán nem volt olyan veszedelmes, hogy ágyúval, hadihajóval kellett volna ellene föllépni. Mindig süröbben hangzanak el azok az értesülések és vélemények, hogy az összeesküvés nem annyira Esszad pasáé, mint Esszad ellen volt: így akarták a tulajdoson népszerű és Wied Vilmos trónjára indirekte veszélyesnek látszó albánt eltávolítani hazájából. Ez egyelőre sikerült is. Hogy a további események milyennek lesznek, arról eltérők a vélemények.

Mai híreink a következők:

Az ideiglenes száműzetés.

Durazzóból jelentik: Szerdán délután Esszad pasát és feleségét a fejedelem rendelkezése a Szigetvár osztrák-magyar hajóról a Benghazai olasz hadiyachtra vitték, amely azután Brindizibe indult. Előzőleg Esszad pasa irásait átkutatták és két ládányi levelet elkoboztak. Esszad pasának szabadon bocsátásakor jegyzőkönyvet kellett aláírnia, melyben *becsület-szavára kötelezi magát, hogy többé soha sem avatkozik Albániának belügyeibe, sem külügyeibe.* Esszad pasa kijelentette, hogy mindenekelőtt hosszabb tartózkodásra Nápolyba utazik.

Brindisiből jelentik: Ma éjjel 11 órakor Esszad pasa és neje a Benghazai gőzösn ideérkezett és holnap Rómába megy.

Nápolyból jelentik: Esszad pasa nejevel ma este Brindisiből ideérkezett.

Rómából jelentik: A Stefáni ügynökség jelentése szerint alaptalan angol lapoknak az a híre, hogy Esszad pasát Tripoliszba viszik.

Esszad pasa nyilatkozik.

Rómából jelentik: A Tribuna Esszad pasával folytatott intervjut közöl, melyben az kijelenti, hogy híven és loyálisan szolgálta a fejedelmet és hazáját és mindig csak a hazáját akarta. Konstantinápolylyal semmiféle összeköttetésben nem volt.

Rómából jelentik: A római lapok értesülése szerint Esszad pasa elhatározta, hogy csak rövid ideig marad Nápolyban, ahonnan Konstantinápolyba megy. Valonából érkezett jelentés szerint Esszadnak több, mint háromszáz hívét tartóztatták le a fejedelemhez való hűtlenség miatt. Esszad pasa egy olasz újság íróinak ma delelőtt a következő kijelentéseket tette:

— Előre figyelmeztetek, hogy lehetőleg kerüljek minden intervjut. Ne csodálkozzék hát, ha szűkszavú leszek. Mikor a Szigetvár hajóra vittek, azt mondtam az engem kísérő osztrák-magyar tisztnek, hogy *semmi közöm sem volt a Durazzóban kitört lázadáshoz.* Híven szolgáltam a fejedelmet s az volt minden kívánságom, hogy Albánia erős és egységes legyen s ezért bármikor szívesen ontottam volna a véretem. A fejedelem *be fogja látni, hogy bizonyos emberek engem csak azért távolítottak el Albániából, hogy a fejedelmet jobban a hatalmukba keríthessék.* A fejedelmet néhány hamis tanácsadó félrevezette és

megcsalta. De ki fog derülni az igazság. Többet nem mondhatok.

Összeesküvés — Esszad ellen?

Rómából jelentik: A római lapoknak egyhangú véleménye szerint Esszad pasa letartóztatása osztrák-magyar és holland tengerésztesteknek eselszövénye volt. San Giuliano külügyminiszter még nem nyilatkozott az ügyről a kamara előtt. Valószínűnek tartják itt, hogy Durazzóban nemzetközi testőrséget fognak szervezni a fejedelem biztonságának és testi épségének megvédésére. A testőrség tagjai közt helyet fognak foglalni Oroszország kivételével az összes nagyhatalmak tengerészkülönítményének tisztjei. Olaszország és Ausztria Magyarország állandó detachement-t fog felállítani Durazzóban, amelynek jellege azonban nem politikai, hanem kizárólag rendőri lesz.

Rómából jelentik: Eddig nem sikerült Esszad [pasa hűtlenségéről bizonyítékot szerezni és nem hiszik, hogy az albán kormány fenn fogja tartani ellene a hazaárulás vádját.

Rómából jelentik: A stefáni ügynökség közli Durazzóból, hogy a király elrendelte Esszad pasa leveleinek átvizsgálását. A vizsgálóbizottságot még nem küldötték ki. A Daily Telegraph jelentése szerint a *letartóztatás csak növelte Esszad pasa népszerűségét.* A helyzet rendkívül komoly és válságtól lehet tartani.

Párisból jelentik: A Temps jelenti Durazzóból: Az Esszad pasa házában talált iratok közt, melyeket a házkutatás alkalmával lefoglaltak, két csomag van, mely leveleket tartalmaz. Ezek közt van egy levél, amelyet Esszad intézett egy albán hadvezérhez, amelyben megparancsolja, hogy embereivel vonuljon Durazzó ellen. Megtalálták továbbá azt a haditervet, amelyet Esszad dolgozott ki a durazzói fölkelés tervezésére, amely állítólag a kormány és a fejedelem ellen irányult.

Felfordulás Albániában.

Durazzóból jelentik: Esszad pasa eltávolítása lesújtó hatást keltett és azt hiszik, hogy hamarosan visszatér Albániába és az országot veszedelembé fogja sodorni.

Durazzóból jelentik: A fejedelem palotáját a nemzetközi tengerészkülönítmény katonái őrzik, ugyancsak a konzulátusokat is. Az ország belsejéből nyugtalanító hírek érkeznek.

Valonából jelentik: Esszad pasának Olaszországba való elszállítása itt nagy aggodalmat kelt, mert attól félnek, hogy Esszad kerülő úton, Alesszión át visszatér az országba és megint felfordítja Albániában a rendet.

Londonból jelentik: Skutariból jelentik hogy tegnap oda durazzói távirat érkezett, a melyben *nemzetközi csapatok kiküldetését kérik.* Az ott tartózkodó idegen csapatok parancsnokai azonnal táviratban kértek utasítást kormányaiktól.

Bécsből jelentik: A nagyhatalmak tanácskoztak Wied fejedelem ama kérése dolgában, hogy Albániában nemzetközi csapatokat szállítsanak partra és úgy döntöttek, hogy a kérést teljesítik. Turkhan pasa Albán miniszterelnök Wied herceg rendelkezésére Durazzóba utazott Albániai holland tiszték jelentése szerint az Albán fölkelés megszűntnek tekinthető, mert Esszad nem tüzelheti tovább a mohamedánok vallási fanatizmusát.

Rómából az a hír érkezik, hogy a fölkelők Tiranát bevették.

Rómából jelentik: A római lapok jelentése szerint nemcsak Esszad pasát tartóztatták le, hanem legbizalmasabb barátját, Nufid bejt, a végrehajtó bizottság tagját is, akit azonban csakhamar szabadon bocsátottak, sőt a fejedelem, hogy kiengesztelje, rendjellel ajándékozta meg.

Rómából jelentik: A San Giorgio cirkáló és két gőzös Durazzóba ment. A Corriere d'Italia jelentése szerint az albán virekre megy az abruzzói herceg hajórajja is. Albánia felé indultak el a Tripoli és Iris hadihajók s több ágyunaszád parancsot kapott, hogy készen álljon az indulásra.

Szkutariból jelentik: Vilmos fejedelem tudvalevőleg úgy tervezte, hogy május huszonötödikén ideérkezik, de utazását a durazzói események miatt elhalasztotta. A fejedelem távirati kívánságára ma reggel százötven keresztény malisszor ment Durazzóba, hogy a fejedelmi palotát őrizze. Az ifjutorokok agitátora, Arif Hikmet több más, Albániába álrühában becsempesztett török tiszttel és Esszad hiveivel néhány kerületben levétette az albán lobogót és a török zászlót tüzetten ki helyébe. Ő kísérte meg Esszaddal együtt az antidinasztikus puccsot és embereivel állítólag már egészen Tapranaig nyomult. Esszad pasa négy nappal ezelőtt felkérte az itteni bizalmi embereit, küljenek azonnal Albánia északi kerületeiből ezer mohamedánt Szkutariba, hogy tervét könnyebben végrehajthassa, Prenk Bib Doda, aki ma vagy holnap ideérkezik, ötezer mirditát rendelt Alasszióba, hogy ha kell, ezeknek az élén az epirusziak ellen vonuljon.

Az albán kérdés az olasz kamarában.

Rómából jelentik: A kamara ülésén az elnök bejelentette, hogy San Giuliano külügyminiszter, aki hivatalos teendői miatt a kamara mai ülésén nem vehet részt, úgy informált, hogy az albániai eseményekre vonatkozó kérdésére e hónap 28-án fog válaszolni.

Chiese köztársasági sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy a miniszter ily fontos dologban, melyet más országok parlamentjei oly bőven megvitattak, nem válaszolt azonnal.

Borsarelli külügyi helyettes államtitkár kifejti azokat az okokat, amelyek lehetetlenné tették, hogy a miniszter azonnal válaszoljon és hangsúlyozza, hogy a külügyminiszter a kamara iránti előzékenységének bizonyítékát adta, amidőn késznek nyilatkozott, hogy 28-án megadja válaszát.

Turkhan pasát hazahívták.

Bécsből jelentik: Turkhan pasa tegnap delelőtt az Imperial szállóban hosszasan tanácskoztott Mavrocordato román követtel, Albrizzi gróf olasz katonai attaséval és De Vreede hollandi követtel. Délután félkettőkor dr. Lichtenstein Ede herceg az albán komité elnöke adott Turkhan tiszteletére dezsönét; dezsöné után az albán miniszterelnök sétakocizást tett a Práterben, este pedig az Operaház előadását nézte meg. Utána az Imperial szállóban vacsorázott. Tovább utazása iránt Turkhan pasa még nem intézkedett, mert bevárja az albán fejedelem eziránti rendelkezését. Nincs kizárva azonban, hogy még a mai nap folyamán visszatartja Durazzóba. Turkhan pasa nem kapott újabb híreket a durazzói eseményekről. Turkhan még mindig az albán kabinet feje, amelyben helyettesítésével a fejedelem jóváhagyása mellett Mufid bejt bizta meg arra az időre, amíg távol van Durazzótól. A kabinet újjászervezése esetén Turkhan megtartja a miniszterelnökséget és a külügyi tárcát, minthogy bírja a fejedelem teljes bizalmát.

Bécsből jelentik: Turkhan pasa ma várattalul visszautazott Durazzóba. Turkhan pasának az

volt a szándéka, hogy csak holnap tér vissza, de a mai nap folyamán több sürgőnyt kapott Vilmos fejedelemtől, amelyben visszatérését sürgették s így az albán miniszterelnök délben Trieszten keresztül Durazzóba utazott.

A haldokló Kossuth Ferenc.

(A nagybeteg fájdalmai. — Katasztrófa előtt.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 22

Kossuth Ferenc utolsó óráit éli. Most már orvosai sem élnek a bulletinek szokott kiméletelességével s nyíltan kijelentik, hogy a nagybeteg állapota nemcsak reménytelen, de a katasztrófa csak órák kérdése lehet.

A szívpingás és a minden percben katasztrófát okozható veselő, nem birt vele eddig és kész csoda, hogy nem halt éhen a rettenetesen szenvedő beteg, aki két hét óta nem vett magához összesen egy napra való táperőt.

Tegnap délután oly súlyosra fordult a helyzete, hogy Raffay Sándor evangélikus lelkész ismét könyörgő imát mondott a beteg ágyánál. A délután folyamán Müller Kálmán báró, professzor többször meglátogatta Kossuthot, aki tegnap óta semmi táplálékot sem tudott magához venni. Kossuth már két nap óta nem tud beszélni, de teljesen eszméletlenül van. Kedvenc szolgájához, Jancsók Istvánhoz akar szólni többször, de nem tudja kimondani, amit akar. Csak ennyit bír nehezen, hörögve kimondani, szinte gépiesen, háromnegyed óránként:

— ... Nem ...

Müller tanár éjjel 11 órakor, majd 2 órakor és negyed négykor éjjelután ismét megjelent a nagybetegnél, akkor Korányi Sándor báró tanárt hívta telefonon Müller báró a beteg ágyához és egy órai konzultálás után a következő jelentést adták ki:

A tüdőbeli pangás tünetei kissé javultak: szívműködés gyenge, egyébként állapota válságos.

Müller Kálmán báró, Korányi Sándor báró.

— Kibirhatatlan fájdalmak gyötrik! — Emberfeletti! — mondták az orvosok.

Hajnali fél öt óra tájon egy kicsit elszenderedett, alvása nyugtalan volt és éber, majd elvesztette öntudatát. Fél tizkor délelőtt Müller báró a következő bulletint adta ki:

A reggeli órákban a szívműködés ismét hanyatlott, állapota súlyosbodott.

Kossuth betegágya körül Ambrozovits Lajos, volt alispán és Kvassay Márta, Kossuthné unokahuga tartózkodnak. A pártvezér nincs eszméletlenül, szívműködése alig hallható, erősen hörög, nem nyitja föl a szemét. Állandóan oxigént szívatnak vele.

Egy órakor újra megjelent Müller báró és félkettőig maradt Kossuthnál. Távozásakor ezt mondotta:

— Az állapot egyformán nagyon válságos.

A fájdalmak este hét órakor fokozódtak. Müller Kálmán dr. professzor injekciókat adott a betegnek, mire kilenc órakor fájdalmai csökkentek. A professzor kijelentései szerint azonban válságos helyzetén ez nem javít.

Éjjel tizenkét órakor Kossuth állapota változatlanul válságos. A nagybeteg eszméletlenül fekszik, pulzusa ki-kihagy; folyton hörög. A haldoklót ismét meglátogatta báró Müller orvos tanár. A párttagok egy része állandóan Kossuth lakásán tartózkodik.

HIREK.

Inzultált táblabíró.

— Após és vő háborúsága. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 22

A budapesti polgári törvényszéken ma délelőtt parázs botrány játszódott le. Az affér két szereplője: após és vő. Az após Frey Alajos vagyos budai polgár, volt törvényhatósági bizottsági tag, a törvényszék előszobájában megtámadta vejét, Philippy Odón királyi ítélőtáblai bírót, akit többször arcul ütött és esernyőjével agyba-főbe vert.

— Kiforgattatok a vagyonomból és hamis irásokkal kétszáz ezer korona kárt okoztatok nekem — hangoztatta a hetven éves ember.

— Örült! Segítség! Fogják meg! — kiáltotta a táblabíró és miután a jelenvolt ügyvédek szelvénytartottak a küzdő feleket, a bíró beszaladt szobájába. A iarma igen sok embert esdített a folyosóra, akik találgatva kérdezték, mi történhetett a két közszélelben álló ur-ember között?

— Hosszu, áldatlan családi harc előzte meg ezt a mai affért — mondta később az újságíróknak maga Philippy bíró. — Ép ezért nem szívesen mondom el az előzményeket, de mint köztisztviselő csak kedvemért helyt allok. Néhány év előtt meghalt apósom felesége, akinek a Lagymányoson több nagyértékű telke és egy háza volt. Anyósom úgy végrendekezett, hogy amíg Frey él, az ingatlanok haszonélvezeti joga őt illeti meg, halála után azonban az egész vagyon négy gyermekére száll vissza. Apósom tekintélyes budapesti polgár volt. Szövetkezeti alapított, amelynek Duna-jobbparti hitelszövetkezet volt a címe. A bank rosszul ment s csak úgy kaphatott visszlezárolási hitelt, ha Frey a kölcsönökért személyileg is szavatosságot vállalt. Mi minderről csak akkor szereztünk tudomást, amikor a hagyatéki ingatlanokra bekebelezni kezdték az adósságokat.

Anyósom végrendeletében volt egy pont, amely úgy szólott, hogy apósomnak nem szabad újra megnősülnie. Ha mégis megnősülne, elveszti a haszonélvezeti jogot. E közben megtudtuk, hogy az egyik lagymányosi ingatlant eladta százötvennyolcezer koronaért Rajner Béla dr. ügyvédnek. Ekkor már közbe léptünk s eleinte egyezségi utón, majd porral akartuk biztosítani jogainkat. A pörben ma hallgatott ki engem is tanúképp Dorozsnyai bíró, amikor az előszobába mentem, ott rámtámadt apósom és inzultált. Ez az egész.

A inzultált ítélőtáblai bíró kijelentette, hogy apósa ellen tetteles becületsértés miatt megteszi a büntető ítéletet.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Száraz idő várható, hőemelkedéssel. — Sürgönyprognózis: Száraz, melegebb.

— Delegációs ebéd. Budapestről jelentik: Tisza István és neje, mint a Budapesti Tudósító jelenti, ma adták a negyedik ebédet a delegáció tagjainak tiszteletére.

— Az orosz cár romániai útja. Bukarestből jelentik: Az orosz cár látogatását, a mely viszonzása lesz a pétervári utnak, beavatott helyen június 21-ére várják. Hivatalos helyről még nem nyilatkoztak e kérdésben.

— A király gyógyulása. Bécsből jelentik: A király állapota ma is kitünő volt. Rendkívül jól és zavartalanul töltött éjszaka után már kora reggel óta ismét íróasztalánál dolgozott és a délelőtti folyamán meghallgatta az előtte megjelenő udvari méltóságok jelentéseit. A köhögesi inger majdnem teljesen elmúlt és ha hosszabb szünetek után még visszatér is, most már egyáltalán nem száraz kongós, hanem csak könnyű köhéscseles bőséges nyálka elválasztással. Objektíve a feiség állapota teljesen kielégítő és az uralkodó maga is teljesen egészségesnek érzi magát. Maria Valéria főhercegnő, aki látogatást tett az uralkodónál, ma visszautazott Wallseebe. Egész határozottsággal nire jár, hogy a feiség még rövid időre sem fog délvidékre utazni és a lainzi kastélyban sem fog átköltözni, mint ahogy tervezték, hanem egyelőre Schonbrunnban marad, de az idén valamivel korábban kezdi meg az ischli nyaralást.

— Lónyay grófné ötven éves. Budapestről jelentik: Az indiszkrét lexikon, amely meg a szép asszonyokkal szemben sem gyakorolhatja a kötelező udvariasságot, elárulja, hogy Lónyay Elemer gróf hitvese, Stefánia tegnap töltötte be ötvenedik életévét. Oroszvári kastélyában érte a nevezetes évforduló. Természetesen elárassították mindenfelől a gratuláló táviratok, de a legtöbbet Magyarországból kapta, mert a magyarok szeretete állandóan a szívébe foglalta.

— Mentelmi ügyek. Budapestről jelentik: A képviselőház munkapárti mentelmi bizottsága ma ülést tartott és nem tárgyalta Hedervary Lehel mentelmi ügyet. Ellenben letárgyalta egy sereg jelentéktelen mentelmi ügyet, hogy ellenzéki képviselők mentelmi jogát felfüggesztette, a munkapártiakat viszont nem adta ki, helyesebben ebben az értelemben tett javaslatot a képviselőháznak. Így felfüggesztette a bizottság Abraham Dezső mentelmi jogát egy királysértési, Béla Henriket pedig egy Kristóffy által indított sajtópörben. Felfüggesztette a bizottság a nemzetiségi izgatás miatt pörbe fogott Blahó Pál mentelmi jogát is, Almássy László és Sztranyovszky Sándor mentelmi jogát azonban nem függesztette fel a bizottság és megtagadta a felfüggesztést Bartos János ügyében is, akit nem illetékes hatóság kért ki a képviselőháztól. A bizottság holnap délután négy órakor folytatja ülését. Akkor talán sor kerül Hedervary Lehel mentelmi ügyére is.

— Lázadás egy lengyel képviselő ellen. Krakóból jelentik: Stapinsky lengyel néppárti képviselő tegnap egy népgyűlésre a tarnowi kerületben lévő Kilanovac községbe utazott. Amikor a gyűlésterembe akart menni, nagy néptömeg állotta útját, amely Paryle pater, a tarnowi püspök protektorátusa alatt álló klerikális hetilap szerkesztőjének és Jaronski atyának vezetése alatt állott. A részben részeg parasztok megtámadták Stapinskyt, véresre verték, azután a kerületi biztos és a zsandárok szemeláttára végighurcolták a falon, egész egy hidig, amelyről a folyóba dobták. Mások erővel azt akarták, hogy Stapinskyt a Golgotha nevű dombon akasszák fel. A szomszéd község lakosainak sikerült végre Stapinskyt életveszélyes helyzetéből kimenteni. A parasztokat már hetek óta uszították a képviselő ellen s amikor tegnap a népgyűlés színhelyén megjelent, Paryle pater a parasztok felé kiáltotta:

— Öljétek meg, verjétek agyon!

A verekedés alkalmával, mint ma éjszaka telefonon jelentik, egy paraszt halálosan és egy súlyosan megsebesült.

— **Öngyilkos fiatalember.** Tegnap reggel hét órakor szüleinek Bocskay-tér 5. számú házában lévő lakásán öngyilkosságot követett el Münz Jenő tizenkilenc éves magánhivatalnok, Münz Mór aradi cipésmester fia. A fiatalember, aki néhány évvel ezelőtt érettségizett a kereskedelmi iskolában, érettségi után egy biztosító intézett hivatalnok lett, de mindjobban fejlődő tüdőbaja miatt ott kellett hagynia állását s azóta különböző szanatóriumokban is gyógykezelte magát. A gyógykezelés azonban nem járt javulással s betegsége annyira elkeserítette a fiút, hogy ma reggel, mikor egyedül volt otthon, albrélójuk revolverével mellbelőtte magát. Groszmann Emil dr. orvos részesítette első segélyben a súlyosan sebesültet, akit később a mentők beszállították a kórházba. Itt megoperálták, eltávolították testéből a golyót. A műtét sikerült, s ha komplikációk nem állanak be, sikerül megmenteni az életnek a szegény tüdőbajos fiatalembert.

— **Lasker dr. a sakkozó világbajnok.** Pétervárról jelentik: A nemzetközi sakk-torna ma véget ért. Az utolsó fordulóban Lasker dr. megverte Marschalt, Capablanca pedig Alechint s így az első díjat Lasker, a másodikat Capablanca, a harmadikat Alechin, a negyediket Tarrasch, az ötödiket pedig Marschall nyerte. Érdekes, hogy Lasker utolsó öt pártiját mind megnyerte.

— **Kitiltott román lapok.** Budapestről jelentik: A kormány nemrégiben egy régebbi rendelet hatályon kívül helyezésével megengedte a román lapok postai szállítási jogát. Mint Bukarestből jelentik, ezt a hatályon kívül helyezendő rendeletet a kormány visszavonta, egyúttal megvonta a postai szállítási jogát Barsán Zakariás „Se face ziua (Virrad) című darabjától.

— **Bilinski Alfréd — muzulmán.** Konstantinápolyból jelentik: Bilinski Alfréd Ruszteni bég, volt cetinjei török követ, akit legutóbb washingtoni követé neveztek ki, török forrásból származó hírek szerint áttért az izlam vallásra. Ma fogadta Bilinski béget a szultán és drága imazsinórt nyújtott át neki ajándékkul.

— **Életmentő szikratáviró.** Galvestonból jelentik: Dróttalan távirón érkezett segélykérésre a Connecticut hadihajó Tampicótól mintegy száz mérföldnyire a zátonyra jutott Atlanta gőzösre bukkant, melynek száz utasát megmentette. Az utasok nagy része külföldi, aki Galvestonba menekült volt és most a tampicói olajvidékre akart visszatérni.

— **Rablógyilkosság a vonaton.** Rómából jelentik: Egy arezzoi jelentés szerint, amidőn a firenze-perugiai gyorsvonat ideérkezett, a második osztályon egy körülbelül hatvan éves nőt találtak, akinek a fején lőtt seb tátongott, mely halálát okozta. A nála talált okmányokból kint, hogy a halott egy Flavelle nevű amerikai nő. Amikor rátaláltak, még élt, a hozzá intézett kérdésekre azonban érthetetlenül válaszolt. Azt hiszik, hogy egy fiatalember gyilkolta meg, aki behatolt szakaszába és kirabolta, azonban nem vitte el egész pénzét, mert találtak nála egy 260 font sterlingre szóló csekket, valamint amerikai és olasz bankjegyeket. Az olasz hatóságok azon buzgólkodnak, hogy az esetre világosságot derítsenek.

— **A monarchia hadihajói Maltában.** Maltából jelentik: A Tegethoff, Viribus Unitis és a Zrinyi ma ideérkeztek, hogy visszasadják az angol hajók látogatását. Az érkező hajókat nagy ünneppel fogadták s a vendégek tiszteletére diszebed volt.

— **Sikkasztó adótiszt.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtt elfogató parancsot adott ki Sebestyén Ferenc harmincegy éves volt adótiszt ellen. Sebestyén két éven át a budapesti fogyasztási adóhivatalnál volt alkalmazva és négyezer koronát sikkasztott el. A sikkasztásokat felfedezték és felfüggesztették a szolgálattól Sebestyént és megindították ellene a bünvádi eljárást. Most beidéztek a főkapitányságra, azonban nem találták sehol. A József-körút 11. számú házában lévő lakásán megtudták a detektívek, hogy Sebestyén április 20-án elutazott Budapestről és lakásadónőjének azt mondta, hogy Newyorkba megy. A törvényszék vizsgálóbírája ma elfogató parancsot adott ki Sebestyén Ferenc ellen.

— **Kubik Béla halála.** Miskolcra jelenti tudósítónk: Egész Borsod vármegyében megdöbbenést keltett Kubik Béla hirtelen halálának híre. A részvet annál mélyebb és általánosabb Miskolcon, mert ő állt annak idején az akció élén, mely Miskolc város önálló törvényhatósági jogát szerezte meg. Ugyancsak ő lett ennek az önálló törvényhatóságnak első főispánja és ez állásától csak a koalíció bukásával vált meg. Azóta Borsod vármegye közéletében élénk harci kedvvel képviselte mindig az ellenzék álláspontját. Kubik általánosan becsült és szeretett alakja volt különben társadalmilag a megyének. Felesége épen Erdélyben van őccse temetésén. A szerencsétlen uriaszony még el sem temette őccsét, mikor táviratban értesült újabb súlyos gyászáról. Kubik nyolc gyermeket hagyott hátra. Temetése iránt eddig nem történt intézkedés.

— **Az első használható magyar repülőgép.** Budapestről jelentik: A Budapesti Tudósító jelenti: A Budapesti Magyar Légihajó és Repülőgépgyár r.-t. első készítményét ma mutatta be Wittmann aviatikus Krobotin lovag közös hadügyminiszternek. A kitűnő pilóta négyszáz méter magasságban többször megkezdte a repülőteret. A gép kitűnően működött s így nincs semmi akadálya annak, hogy a részvénytársaság többi tizenhét kész gyártmányát átvegye a hadügyminiszterium.

— **Korcsmai harc.** A gróf Tisza István ut 66. számú házában lévő Cseh féle vendéglőben véres verekedés színhelye volt tegnap délután. Néhány villanygyári szerelőmunkás és mikelakai román legények között tört ki a háborúság, a melyre az adott okot, hogy a román társaság egyik tagja boros üveget vágott a munkások asztalához. Ebből támadt a verekedés, amelynek folyamán több revolverlövés is eldőrdült és késekkel is egymásnak támadtak a verekedők. Az izgalmas harc még az utcán is folytatódott, s a verekedők közül négyen, Vikarus Árpád, Mikalocsán Sebő, Pali István és István Illés több-kévesbő súlyosan megsebesültek. A többieknek sikerült elmenekülni, de a rendőrség megindította az eljárást az összes résztvevők ellen.

— **Tűzkatasztrófák.** Tokióból jelentik: Óriási tűz elpusztította Hokkaido szigetén a Kitani-erdőségeket. A tüzet nem lehetett eloltani, minthogy a nagy szárazság következtében rémes gyorsasággal terjedt. Hír szerint tizenhárom ember a lángok között lelte halálát. — Pétervárról jelentik: A Putilov-művek egyik műhelyében tegnap tűz támadt, amely alig egy óra leforgása alatt a műhelyen kívül, két másik gyári épületet is elpusztított. Több épülő hajó alkatrészei is elégték. A tűz oka valószínűleg a munkások vigyázatlansága. A kár körülbelül 200.000 rubel.

— **A közelgő bérmlásra arany, ezüst ékszerek, órák a legszerűebbtől, a legelegánsabbig, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be** Igaz Sándor ékszerész-nél Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321. Alapítva 1902. 3105

— **Sokszorosítások, írásmunkák, fogalmazványok, beadványok, fordítások magyar-, német-, francia-, angol nyelvben legújtanysabban olvállal Engel írógépvállalata, Lázár Vilmos-utca 2. 657**

— **Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát** Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Rényi-ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— **Bérma ajándékok.** Külön e célra beszerzett mérsékelt áru, maradandó, szép, szolid, elsőrendű gyártmányú ékszerek, u. m. karcsattok, függők, gyűrűk, láncok, nyakékek, órkacsattok Weinberger Ferenc ékszerész-nél Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.) 439

— **Keresk. tanfolyamomat** Lázár Vilmos-utca 2. sz. a. Földes-palota mellett helyeztem át. Nappali és esti tanfolyamok. Díjtalan állás-közvetítés. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— **Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle** Nagyaruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischer-nél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— **Legalkalmasabb bérmaajándék egy szép imakönyv.** Nagy választék Kerpelnél.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A Mérnök Egylet honctői tanulmány-utján** előkészületei a legteljesebb sikerrel jártak. Aradról 35, Gyuláról 3, Szegedről 40, Temesvárról 19 és Zentáról 2 mérnök, illetve építész vesz részt a tudományos kiránduláson. Nagyváradról semmi hír sem érkezett. Szegedről és Zentáról a társaság a 3 óra 37 perckor érkező gyorsmotorral jön. A temesváriak 6 óra 45 perckor érkeznek. Végül Gyuláról 6 óra 59 perckor jönnek meg a vendégek a budapesti gyorsvonattal. A már délután Aradra érkezőket az Aradi Mérnök és Építész Egylet tagjai az egyesület Központi Szállodabeli helyiségeiben fogadják. Este 8 órakor a Központi Szálloda nagytermében 120 terítékű vacsora lesz, amelyen Arad város törvényhatósága részéről megjelenik Urbán Iván báró főispán, Varjassy Lajos polgármester és Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok is. A másnapi tanulmányi kirándulás programja a vacsora alkalmával lesz szétosztva. Ebből a legfontosabb az, hogy a társaság külön gyorsmotorja reggel 6 óra 22 perckor indul Arad állomásáról.

(—) **Az Aradi Katolikus Háziasszonyok Egyesülete** május hó 24-én délelőtt 11 és fél órakor a városháza emeleti tanácstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja gróf Karolyi Gyuláné elnöknő.

(*) **A Magántisztviselők Országos Szövetsége** május hó 30-án, szombaton este 8 órakor tartja meg Budapesten a régi képviselőház termében a rendes közgyűlést, melyre a tagokat meghívja. Kedvezményes menetjegyekre utalványt valamint az igazolványokat kiadja Aradon, Andrassy-tér 3. sz. a. az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) **Népünnepély a ligetben.** Vasárnap, e hó 24-én fog lezajlani a ligetben az a népünnepély, amely iránt már hetek óta a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a közönség minden rétegében. Ez az érdeklődés nagyon is érthető, mert a nyomdász egylet és a Gutenberg-dalárda által rendezett ilyen mulatságok évek óta a legnagyobb sikerrel végződtek és így joggal hihető, hogy a mostani is méltóképpen sorakozik a többi, kedves emlékü népünnepélyhez. — A nagyszabású műsorból kiemelendő a tombolajáték, amelynek tárgyai külön is szenzációt képeznek, ugyancsak a női és gyermekszépségverseny, nagyértékű díjakkal. Lesznek különféle mulattató játékok és versenyek, amelyek egy ilyen népünnepélynek egyik legérdekesebb számát képezik: konfetti- és serpentincsa, nyílt színpad, tojásverseny, zsákfutás, dijkuglizás stb. Egész délután és a nagyteremben tartandó esti táncmulatságon katonazene játszik. Este 8 órakor fényes tűzijáték. Beléptidj 50 fillér, este család-jegy 3 korona, személy-jegy 1 korona 20 fillér.

"MODIANO" A LEGDRÁGÁBB DE A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra így a hüvelyek
mint a lapocshák nyomatlanok, de
mindenképpen benne van röntgenmással
a védjegy és a gyártás aláírása S. Modiano

9273

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Aradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

A vetésekről kedvezőtlen hírek vannak forgalomban. Az időjárás káros hatása mindinkább kifejezésre jut.

A gabonaüzlet irányzata tartósan szilárd.

Elkelt a mai piacon:

200 mm. buza	27.40—28.—
800 mm. tengeri	14.—
Rozs	18.—
Árpa	13.20—
Zab	14.—

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Fővárosi tőzsdétől.

Budapest, május 22.

Készáru.

Amerika I és egynegyeddél magasab. Vételkedv. kínálat megfelelő, 5 és fél fillérrel drágább árakon elkelt 30 ezer mm.

Határidő.

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Buza 1914. októberre	12.56	12.57 12.75—12.76
Rozs 1914. októberre	9.83	9.84 9.94—9.95
Tengeri 1914. júliusra	7.42	7.43 7.40—7.41
Zab 1914. októberre	8.20	8.21 8.26—8.27

Az árak 50 kilonként számítva

Budapesti értéktőzsde (május 20)

Osztrák hitel	605.50
Magyar hitel	756.25
1 1/2% koronaárjradék	80.50
Osztrák-magyar államvasút	725.—
Jelzálogbank	399.50
Lezámitolóbank	496.50
Hazai Bank	476.—
Magyar Bank	479.50
Kereskedelmi Bank	8625.—
Rimamurányi	628.—
Balgótarjáni	695.—
Kőszegi Vasút	593.50
Városi Villamos	809.75

Bécsi értéktőzsde (május 20)

Osztrák hitel	606.75
Magyar hitel	791.—
Osztrák-magyar államv.	692.—
Déli vasút	96.75

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. máj. 22. Buza 75 kilogrammos 26.40—26.50, 76 kilogrammos 26.60—26.70, 77 kilogrammos 26.80—26.90, 78 kilogrammos 27.00—27.10. Rozs (prima) 20.10—20.20, (közép) 19.70—19.80, Árpa (serfőző) —, (lakarmány) 13.70—13.90, Zab (prima) 14.40—14.60, (közép) 12.70—12.80, Tengeri régl (magyar) —, (román) régl 14.70—14.80, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.50—6.60, (rózsa) 6.80—7.00.

Felölös szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1914. évi május 23-án:

Nagy bohózat szkeccs!

Itt először:

Házasodik az uram!

Bohózat-szkeccs 3 felvonásban.

Kezdete este 7 és 9 órakor.

NYILTTÉR.

Felhívás.

Miután Hamburger Jenő simonyifalvai fióküzletét átvettem, fe kérem az érdekelteket, hogy követeléseiket nálam 14 napon belül jelentsék be, mert azontul szavatosságot nem vállalok.

3319

Weisz Gyula Bélmocsolya.

Dr. Kráitz Lajos

és

Dr. Lukácsy Lipót

ügyvédek irodáikat

1914. évi januus hó 1-től kezdődőleg
Forray-utca 2a) szám (Lukácsy-ház)

teszik által.

3272

Herceg Sulkowski József Mária ur adalmainak központi irodája továbbra is Salacz-utca 6. sz. alatt marad.

Egyedüli áruvitás

Hammer Zsigmond, Arad.

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Fischer Mór

Arad, Andrassy-tér 25. sz.

Neuman-palota. V. és m. telefon 568.

Legelősből bevásárlási forrás, hol óriási választékban kaphatók a legújabb kivitelű kül- és belföldi üveg, porcellán készletek, petr. villanycsillárok, mosdók, prima alumínium konyha-berendezési cikkek, alpaca és alp. ezüst evőeszközök eredeti gyári árban lesznek eladva.

Valódi karlsbadi porcellánból:

6. sz. tea- vagy kávékészlet modern facon gyönyörű beégetett festéssel, aranyozással . . . Kor. 7.—tól

6. sz. ebédítő-készlet legújabb mintákkal, kézi festéssel, beégetett valódi aranyozással . . . Kor. 17.—

12. sz. étkezészetugyanily kivitelben . . . Kor. 27.—

6 pár tea- v. kávécsésze finom izléses mintával, beégetett aranyozással . . . Kor. 3.—

Valódi kobalddszéli étkezészetekből óriási választék van állandóan raktáron 12 szem. már . . . Kor. 90.—tól

Majolika mosdókészletek, modern különleges faconban . . . Kor. 7.60 tól

Kül- és belföldi üvegekészletekből állandóan óriási választék:

6 szem. 34 drb. gyönyörű esiszolással Kor. 13.—

Finom esiszolt vizes pohár darabja Kor. —12

Finom esiszolt boros pohár darabja Kor. —10

Képkerekezés legnagyobb választékban és legjutányosabban lesznek készítve, modern ovál és gömbölyű keretek minden nagyságban és színben kaphatók. Üvegezést pontosan és legjutányosabban eszközölk.

Világhírű „Bex” patent befőttes üvegek és főzőfazekak egyedül beszerzési forrása.

Legújabb képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. . . . 3321

Uj menetrend.

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő 1914. május hó 1-től érvényes összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 12 fillér.

Bérmálásra

arany-, ezüst-ékszerek, órák igen mérsékelt árakban és nagy választékban szereshetők be

IGAZ SÁNDOR,

ékszerész, Minerita-palota. II. Megyei és városi telefon 321. szám. II. Alapítva 1902 ben.

554—1914. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti kir. járásbírósnak 1914. évi 8649 számú végzése következtében Dr. Goldzicher Márton ügyvéd által képviselt Nadra Flora javára 450 kor. s jár. erejéig 1914. évi ápril hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: párnák, tőhén borjuval, 1 ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1914. évi V. 202. számú végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 16-ik napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 100 kor. 28 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Gyulavarsádon leendő megtartására 1914. évi május hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kisjenőn, 1914. évi május hó 12. napján.

Balassa,

3306 kir. bír. végrehajtó

11059—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A selyemhernyó tenyésztés előmozdítása és védelme tárgyában közhírré teszem, hogy a selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozók között, köztereken vagy utcákon lévő szederfákrol tekintet nélkül arra, hogy foglalkozik-e hernyó neveléssel vagy nem az illető kinek háza előtt a szederfa áll, szabadon szedhetnek lombot; kivéve azon szederfákat, melyeknek törzse 10 cm. átmérővel nem bírnak és lombjuk méz és rézgálics keverékkel permetezve vannak.

Ki selyem tenyésztési célra a lombzedést jogtalanul megakadályozza vagy a lombot megfertőzés által selymentenyésztési célra használhatatlanná teszi, az 1894. évi XII. t. c. 95. §. d. pontjába ütköző kihágást követi el és 20 napl elsárára átváltoztatható 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad 1914. évimájus hó 17-én.

Greén
főkaptány.**Értesítés.**

Vanszerencsénk igentisztelt vevőinket és a nagyközönséget értesíteni, hogy üzletünket a régi helyiségből, ugyancsak a

Minorita-palotában,

a Schwäffer-féle virágüzlet és Klein Sándor női divat üzlete mellé helyeztük át. Hogy vevőközönségünk minden igényének megfelelhessünk, üzletünket nagy házi műhelylyel bővítettük ki és abban elsőrangú fővárosi munkásokat foglalkoztatunk. Raktárunkon csakis a legjobb minőségű brassói Scherg-féle és az aradi (vámhivatalban) elvámolt angol szövetekeket tartjuk. Igen tisztelt vevőink eddigi bizalmát megköszönve, kérjük azt a jövőben is és vagyunk kiváló tisztelettel:

Városi és
megyei te-
lefon 576.

Jakabffy István és Társa

uri szabók.

Mintákat kívánatra készséggel és bérmentve küldünk. 3275

Alvácza kénes hőgyógyfürdő

Arad és Hunyadmegye határán. Vasuti állomás. Pósta, táviró, május elsején megnyit.

A századok óta gyógyításra kitűnő eredménnyel használt fürdő hévizei úgy belső mint külső használatra vannak javasolva. Belsőleg (ivásra) használva a gyógykút vizét az jótékonyan hat a belek működésére minél fogva székrekedésnél és alhasi pangásnál igen eredményesen használható. Külsőleg (fürdőre) használva a 38° C hőmérsékletű természetes kénes hévvizet, annak az izmok és ízületek csúszos betegségeinél (csúz, reuma, köszvény, ischias, izzadmányok, csonthbetegségek, bénulás) úgy heveny, mint idült alakjainál van bámulatos gyógyító hatása.

Különféle női bajok gyógyítására kitűnő eredménnyel használható a 22° — 32° C. hőfoku víz.

A fürdőközönség kényelmének nagyobbjoku kielégítésére az ősz folyamán tetemes befejtéssel új fürdőház épült, teljesen modernül berendezve, uszodával és kádfürdővel. E fürdők vizét az ujonnan furt kut szolgáltatja, mely 113 méter mélységből tör elő, 38° C hőmérsékletű és nagymennyiségű szén-savat is tartalmaz a kénen kívül.

A gyönyörű nagy parkban épült lakóházakban 50 modernül berendezett szoba áll a vendégek rendelkezésére, azonkívül a fürdő térszomszédságában lévő községben is kaphatók lakások. A fődényben egy szoba ára havonként 40—60 K. közt változik. Elő- utódényben (máj. jun. szept. okt.) a szobaárakból 20% engedmény.

A fürdővendéglőben kitűnő ételek és italok. Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak.

A hitűkhöz szigoruan ragaszkodó izraelitáknak külön rituális vendéglőjük van.

Allandó fürdőorvos, kitűnő cigányzené, tenisz és tekepályák, fővárosi és vidéki hírlapok gyönyörű kirándulólhelyek, nagy gondozott park, kitűnő ozondu levegő.

Junius elsejétől az összes motorvonatok közvetlenül a fürdő-parknál állanak meg.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor,

fürdőtulajdonos.

3157

Ügyes,megbízható vas-, fűszer-,
vegyes-kereskedő 3242

segédet keres

**Weisz János,
Marosillye**

366—1914. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökenyi kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Borosbeses Vidéki Önszegélyző Egylet mint Szövetkezet végrehajtónak Vésza János décsai lakos végrehajtást szenvedő elleni 178 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökenyi kir. járásbírósnak területén levő Décsé község határában levő és a décsai 362. sz. tkvben Vésza Juon nevéen írt A. I. 2. sor., 636. hrsz. 4. sor. 1117. hrsz. szántók 412 korona és az u. o. 178. sz. tkvben A. I. 4—7. sor. 1250. és 1915/396., 397. hrsz. 16. ö. l. sz. ház 670 korona mint ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Décsé község házá-nál 1914. május 28. napjának d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez avagy 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Körösbökenyben, 1914. évi január hó 28. napján.

A kir. bíróság mint tkkönyvi hatóság.

Zamaroczy s. k.

3307

kir. bírós.

322—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi autobus sofför bundák szállítása és javítása iránt folyó év május hó 25-én d. e. 1/2, 11 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: árjegyzék szerint. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1914. évi május hó 18 ad tartott üléséből.

A gazdasági szék.

DEBRECENBEN

a főtéren

bolthelyiség kiadó

28 méter fronttal

igen olcsón.

Értekezhetni Rózsa Lajosnál, Alföldi palota. 3316

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

Apró hirdetések.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó szabályok, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Csak olyan apróhirdetést közlünk, a mely sem a jóízűség, sem a morál szempontjából kifogás alá nem eshet.

„Megértés”

Levelet későn vettem, főpostán levél van, kérem sürgősen átvenni. 3305

„Szép asszony”-tól

levél van a főpostán. Szombat délelőtt átvehető. 3315

ALKALMAZÁST NYER.

Helybeli nagykereskedés irodájába egy gyakornok felvétetik. Ajánlatokat „Nagykereskedő” jelegre a kiadóhivatalba. 3804

Felügyelő

Keresetük a városi árvaházhoz a leány gyermekek mellé. Fizetése havi 25 kor. élelmezés, lakás, fűtés és világítás. Magános művelt nő (asszony vagy leány) alkalmazatik, a ki legalább is elemi VI. o. vagy a polgári iskola II. o. végzettséggel bír. Az állást június hó 1-én kell elfoglalni. Személyes jelentkezés az igazgatónál. (Kiss Ernő-u. 4/b. sz.) 3318

INGATLAN.

Ház eladás.

Egy magános ház a belvárosban szép parkkal és nagy telekkel eladó. Értekezni lehet: Balázs Ferencz árvaház igazgatónál. Kiss Ernő-utca 4/b. szám. 3317

Bérmaszülők

a legjobb és legcsinosabb béрмаajándékokat jutányos árban szerezhetik be

HIRSCH JENŐ

órák és ékszerész

Arad, Forray- és Rákóczy-utca sarok.

Kérem a kirakataim megtekintését, hol minden egyes tárgy a legolcsóbb árban van feltüntetve. 3145

Ház eladás.

Baross-park közelében egy emeletes ház két lakással eladó. Cím a kiadóhivatalba. 3254

ÜZLETEK.

Jóforgalmu vendéglő

istálló, ól, szin és egyéb hozzátartozó mellékhelyiséggel együtt, azonnal eladó. Nagyváradi-ut. 4. szám. 3197

Jó forgalmu

vegyeskereskedés, trafik és ital-mérésli engedéllyel eladó. Cím a kiadóban. 3278

Óthalmon

egy jó forgalmu korcsma percentre kiadó üzettel együtt. Cím: Rauch Hubert Óthalmon. 3290

Jó forgalmu vendéglő

házzal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2930

KIADÓ LAKÁS.

Új intézmény Aradon!

Lakásnyilvántartási iroda Deák Ferenc-utca 8. (Messenger Boy-vállalat) Lakást kiadóknak és keresőknek figyelmébe ajánlva. Elengedően csekély díjszabás. Telefon 816. 2840

Belváros közepén

modern 4 szobás lakás kiadó. Bővebbet Klein Sándor Andrásy-tér 13. 3280

Árpád-tér 3 sz. alatt

2 egyén részére csinosan bútorozott szoba kiadó, esetleg teljes elletés is kapható.

Az Andrásy-téren

az első emeleten, a főtér kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

Bérmálásra

arany, ezüst ékszerek, órák, igen mérsékelt árban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerésznél Minorita-palota. Alapítva 1912. évben. Megyei és városi telefon 321. 3263

Rózsburgonya

egészséges, friss evő- és vetni való, díjmentes házhoz szállítással kapható: Rubinstein Mór birtoszállítónál Arad. Telefon 188. 3330

Hirneves

halmagy vidéki málnaszörp 5 kgrmos posta kanna franco 8¹/₂ korona. Gyógyszertár, Nagyhalmagyon. 3039

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levetett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignácz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2883

KÜLÖNFÉLE.

Kárpitos munkák

a legjutányosabban elkészülnek, Link Jakab kárpitosnál Hal-tér 13. Kívánatra vidékre is megyek. 3308

Hehs féle

Vasaschinabor. Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegromlás, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, al alános gyengeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvzer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. Készíti: Hehs Vilmos gyógyszerésztára Aradon, Bathyány utca. 5180

Bérmajándékok legolcsóbb beszerzési forrása 3059

Losonczy Lajos és Tsa

órák- és ékszerésznél Szabadság-tér 1. szám.

Arany női órák	12 koronától
Arany nyakláncok	10 koronától
Aranygyűrűk	6 koronától
Arany fűzők	5 koronától
Plu ezüst óra	8 koronától
Nikkel óra láncsal	4 koronától stb.

Szíves pártfogást kér

Losonczy Lajos és Tsa

órák és ékszerész.

Ha ékszert vagy órát akar venni

bérmajándéknak,

akkor a saját érdekében áll, ha megnézi a kirakat és az üzletben az e hónapba érvényes árat, amelyenél még egy

Végeladás

sem olcsóbb. Mert csak úgy lehet végeladást hirdetni, ha az engedélyért 200 koronát és a napi bevételből 10 százalékot fizetnek a hatóságnak. — Ezt mind megtakaríthatja, ha az ékszer és óra ajándékait

Zinner Vilmos
műorás és ékszerésznél szerzi be
ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház. 6682

Alágyujtásra

való papír

kb. 50 kilós bálakban csomagolva kapható: balanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Szőlőkötöző-fonal

elsőrendű három és négy águ karikás és zöldhajtás kötözésre

Ponyvák, zsákok, szalmazsákok

Legjobb beszerzési forrása

Erdélyi és Bácskai Iparárúraktár REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA cégnél Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.)
2241 Városi és megyei telefon 649.

Valódi perzsa szőnyegek.

Egy török kereskedőtől bizományba átvett **valódi perzsa szőnyegek** — parti áru — még egy néhány napig előnyös áron eladatnak.

Bohn Károly

üzletében Arad, Szabadság-tér
20. Telefon 760. 3320

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós-órát urak vagy hölgyek részére, vásárlás szerint, írjon azonnal az

WHAENHAUS FR. SCHMIDT PRAG, WEINBERGE 554.

331—1914 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági székének a gáji iskola mellett drótkerítés kifizetése iránt folyó évi május hó 25 én d. e. 1/2, 11 órákor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 579 kor. 64 fillér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad, sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi május hó 18-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

336—1914. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökényi kir. járásbíró, mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hónig Gyula hárommal- mási lakos végrehajthatónak, Dénes Gerástin déznalázi végrehajtást szenvedő elleni 350 korona kölcsönvetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökényi kir. járásbíró területén lévő Déznalaz község határában f. kvő és a déznalázi 61. számú utcában A. I. 1—3., 5—7. sorsz. (136. 137.) 269., 385., 607., 740., 826., 524 hrsz. alatt felvett végrehajtást szenvedett tulajdonát képező egész ingatlanokra 632 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a

fentebb megjelölt ingatlan Déznalaz községhezánál 1914. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 oraker megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási becsárának 10 százalékat bánatpénzül készpénzbe, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Körösbökényben, 1914. évi január hó 30. napján.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Zamaróczy, s. k.
kir. járásbíró.

3308

7847—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Figyelemztetem a helybeli söraktarosokat, kávéoskat, vendéglősöket, mézárókat, cukrászokat, fűszer csemegé kereskedőket s mindenkit a ki természetes vagy műjegy raktáron tart, hogy jégnek rendszeres eladása az 1884: XVII. t. cz. hatálya alá eső ipari foglalkozás lévén, csakis erre szóló iparigazolvány alapján üzhető.

Jégnek iparigazolvány nélküli árusításával foglalkozók a fenti tv. cz. 156. §-ának a.) pontja szerint fognak büntetve lenni.

Gréen
főkapitány.

A volt

Sakkszövetség

és

1898

lengyelklub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal, kártyaasztalok, uri szobák, bútorok, festmények, csillárok, szőnyegek stb. stb. **egészben vagy darabonként is eladó.** A helyiség részenként, garzon lakás, uzlet vagy iroda részére azonnalra kiadó. Budapest, Andrásy-ut 35. I. emelet.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költözőknek figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolftram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 461

323—1914. g. sz.

Árverési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági székének az Orovil és Kurta utcai saroktelek örökáron leendő eladása iránt folyó év június hó 2-án d. e. 1/2, 11 órákor árverést tart.

Kikiáltási-ár: □ ölenként 1 kor. 10 fillér.

Terület: 2 hold 553 □-öl.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi május hó 18-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Egy

jóforgalmu

vendéglő

étteremmel

250 hl. borral más vállalat miatt kedvező feltétel mellett eladó. Cim a kiadóban.

Ügynökök kizárva. 3202

Használt ölel megvételre kerestetik

Az aradi

Nemzeti Színházban

szenzációs

moziszkiccsek

kerülnek bemutatásra.

Utolsó előadások:

szombat és vasárnap

Bemutatásra kerül:

Házasodik az Iram.

Ira: Korcsmáros Nándor.

Szombaton két előadás van: 7 és 9 órákor, vasárnap három előadás van: 4, 7 és 9 órákor.

Mérsékelt helyárak:

Földszinti és I. emeleti páholy 8 korona és I. emeleti páholyülés 2 korona, földszinti ülés 1 korona 50 fillér, II. emeleti erkélyülés 60 fillér, II. emeleti páholy 4 korona, II. emeleti páholyülés 80 fillér, III. emeleti erkélyülés 40 fillér, közép- és oldalkarzat 20 fillér.

Meghívó.

Ezennel meghívjuk t. részvényeseinket társaságunk

V-ik évi rendes közgyűlésére,

mely folyó évi május 30-án, szombaton d. e. 10 órakor Aradon, Arad szab. kir. város székházának tanácstermében fog megtartatni.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyvhitelesítő kirendelése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A nyereség megállapítása és határozathozatal a nyereség felhasználása tekintetében.
5. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása tárgyában.
6. Egy igazgatósági tag választása.
7. A felügyelő-bizottság megválasztása és díjazásának megállapítása.
8. Esetleges indítványok (az alapszabályok 21. §-a szerint.)

Az alapszabályok 13. §-a szerint minden részvény a közgyűlésen való részvételre és 1 szavazatra jogosít. Szavazati jogukkal csak azon részvényesek élhetnek, akik részvényeiket a társaság pénztáránál Aradon, vagy Budapesten a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál (Váci-körút 32.) (legalább 3 nappal a közgyűlés előtt, letéti elismervény mellett letették. — Az alapszabályok 14. §-a szerint a szavazati jog személyesen vagy meghatalmazott útján gyakorolható, meghatalmazott azonban csak szavazattal bíró részvényes lehet.

VAGYON.		MÉRLEGSZÁMLA 1913. DECEMBER HÓ 31-ÉN.		TEHER.	
Gyártelep	1326712 03	Részvénytőke	2400000 —		
Budapesti ingatlan	230691 56	Tartalékalap	10125 41		
Készpénzkészlet	10675 47	Értékesítési tartalékalap	67673 87		
Értékpapírok és biztosítékok	4722 70	Hitelezők	737489 88		
Adósságok	786734 03	Hátralékos osztalékok	4240 —		
Leltári készletek	1064902 19	Atmeneti tételek	17842 47		
		Nyeresség áthozat 1912. évről	10718 19		
		Nyeresség 1913. évben	176348 16	187066	35
	3424437 98			3424437	98

Arad, 1913. december hó 31.

Jelen vagyon- és teherkimutatást a törvény és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

VESZTESÉG.		Nyeresség- és veszteségszámla 1913. december hó 31-én.		NYERESÉG.	
Általános költségek	439523 91	Üzemszámla	615592 94		
Behajthatlan követelések	4809 71	Allami subventió	30000 —		
Kamatok	24911 16	Nyeresség áthozat 1912. évről	10718 19		
Nyeresség áthozat 1912. évről	10718 19				
Nyeresség 1913. évben	176348 16				
	656311 13			656311	13

Arad, 1913. december hó 31.

A könyvelésért:
WEINFELD MÓR s. k.
főkönyvvezető.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Gróf KÁROLYI IMRE s. k. BRUNNER HARRY s. k. Dr. FÁBRY SÁNDOR s. k.
elnök.
FENYVESSY. ADOLF s. k. HALTENBERGER SAMU s. k. ORSZÁG RÓBERT s. k.
PIKLER KÁROLY s. k. RECHTNITZ BÉLA s. k. Gróf TELEKY PÁL s. k. VARJASSY LAJOS s. k.

Jelen nyereség- és veszteség-számlát a törvény- és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. DELLIMÁNICS LAJOS s. k.
f. b. elnök.
BARTOS FÜLÖP s. k. SZABÓ ZOLTÁN s. k. STEINER ZOLTÁN s. k.
f. b. tag. f. b. alelnök. f. b. tag.
STEINITZER GÉZA s. k. ZERKOVITZ RUDOLF s. k.
f. b. tag. f. b. tag.

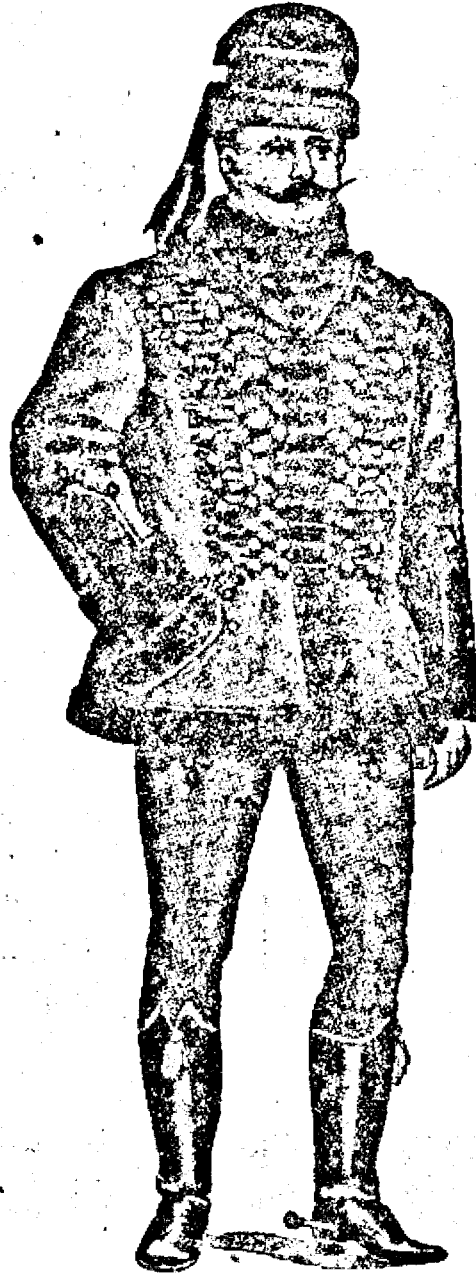
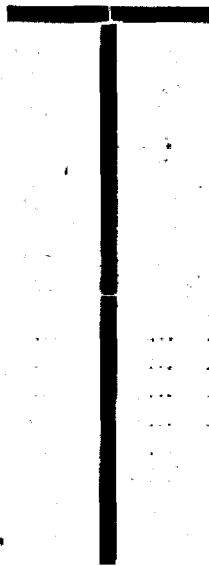
A felügyelő bizottság jelentése.

Szerencsénk van jelenteni, hogy a társaság könyveit és 1913-ik évi zárószámadásait behatóan megvizsgálván, arról győződünk meg, hogy azok egy a törvényes, mint az alapszabályszerű követelményeknek minden tekintetben megfelelnek. Az igazgatóság javaslatait a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk és kérjük a t. közgyűlést, hogy az elmúlt évet illető felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint nekünk megadni méltóztassék.

Arad, 1914. évi május hó 12-én.

A felügyelő-bizottság.

**Szigoruan
szabott árak**

**Megyei és vá-
rosi telefon
421.**

Urasági libériák és kocsis öltönyök.

Legnagyobb választékban kitűnő ma-
gyarszabó munkával, legolcsóbb szabott
árak mellett legjobban beszerezhetők

Szántó Mór és Társa Arad,

Színház-épület Aczél Péter-u. sarok!
Nagy képes árjegyzéket bérmentve
bárhova küldünk. ∴ ∴ ∴